

ഉണ്ണിയച്ചിചരിതം



കേരളസർവ്വകലാശാല
തിരുവനന്തപുരം



(Malayalam)

UNNIYACHI CHARITHAM
madhyakālamalayālacampu

Edited by

Dr. P. K. NARAYANA PILLAI

First Published
The Manuscripts Library,
University of Travancore 1949
Reprinted 1970

Printed at

C. M. MEMORIAL PRESS
Trivandrum

Price Rs. 1.75

Published by

SUPERINTENDENT
Department of Publications
University of Kerala
Trivandrum

ഉണ്ണിയ ചീചരിതം

[തിരുവനന്തപുരം ഹസ്തലിഖിതശാസ്ത്രസംഗ്രഹത്തിൽനിന്നും
തിരുവിതാംകൂർ സർവ്വകലാശാലാ മലയാളശാസ്ത്രസംഗ്രഹം
നമ്പർ 73 ആയി 1949-ൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയത്.]

പ്രസാധകൻ
ഡാ. പി. കെ. നാരായണപിള്ള



രണ്ടാംപതിപ്പ്
1970
വില രൂ. 1.75



പ്രസിദ്ധീകരണവകുപ്പ്
കേരളസർവ്വകലാശാല
തിരുവനന്തപുരം



പ്രതി:

എ. മെമ്മോറിയൽ പ്രസ്സ്,

കൂടം.

ഉണ്ണിയച്ചിയെന്ന നായികയെ പുരസ്കരിച്ചു നിമിഷിച്ചിരിക്കുന്ന ഈ ചമ്പുപ്രബന്ധം അതിപ്രാചീനമായ ഒരു കൃതിയാണ്. ഇതിനെപ്പറ്റി ഫഹാകവി ഉള്ളൂർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ 'ഭാഷാചമ്പുക്കൾ' എന്ന കൃതിയിൽ ഇങ്ങനെ പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു:- "ഞാൻ കണ്ടിട്ടുള്ള ഭാഷാചമ്പുക്കളിൽ പ്രാകൃതതമമാണെന്ന് എനിക്കു തോന്നിയിട്ടുള്ളതു് തൽക്കാലം ഞാൻ ഉണ്ണിയച്ചീചരിതം എന്നു നാമകരണം ചെയ്യുന്ന ഒരു കാവ്യമാണ്. ആ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗമേ എന്നിരിക്കാൻ വാൻകുഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളു." വലിയകൊട്ടാരം ഗ്രന്ഥപ്പുരയിലെ പഴക്കം ചെന്ന് ജിണ്ണപ്രായമായ ഒരു താളിയോലഗ്രന്ഥത്തിൽ നിന്നും (നമ്പർ 1056) ഈ കൃതിയുടെ ഏതാണ്ടു് പൂർണ്ണമായ രൂപം ഇപ്പോൾ ലഭിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതിന്റെ അവാസാനത്തിൽ കാണുന്നു -

“തേവൻ ചിരീകമാഞ്ചൊന്ന
 ചമ്പു മുററവുമാന്ദരാൽ
 രാമൻ ചിരീകമാനേട്ടി
 ലെഴുതിക്കൂട്ടിന..... ”

എന്ന ശ്ലോകത്തിൽ നിന്നും ഗ്രന്ഥം സമഗ്രമാണെന്നു നിർണ്ണയിക്കാവുന്നതും അതിന്റെ കർതാവിന്റെ പേർ 'തേവൻ ചിരീകമാൻ' എന്നാണെന്നും ഊഹിക്കാവുന്നതുമാണ്. തിരുനെല്ലിപ്പേ

അഷ്ടമിമഹോത്സവാവസരത്തിൽ ഒരു ഗന്ധർവ്വ യുവാവു് ഉണ്ണിയച്ചിയെക്കണ്ടു് കാമവിവശനാകുന്നതും, മനുഷ്യരൂപമെടുത്ത ഭ്രമിയിൽവന്നു് ആനായികയെപ്പറ്റി വിവരം ഗ്രഹിക്കുന്നതും അവളുടെ ഗൃഹത്തിലേക്കു പോകുന്നതും മറ്റും ഇതിൽ വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു.

മാജ്ജിനിൽ കാണിച്ചിട്ടുള്ള അക്കം ഓലയുടേയും, അക്ഷരം ഓലയുടെ പുറത്തിന്റേയും സൂചകമാകുന്നു. ഗദ്യപദ്യങ്ങളുടെ നവർ ഗ്രന്ഥത്തിലുള്ളതല്ല. വായനക്കാരുടെ സൗകര്യത്തിനു വേണ്ടി ചേർത്തിട്ടുള്ളതാണ്.



ഉണ്ണിയച്ചീചരിതം

൩

* * * * *
* * * * *

ഗദ്യം 1

*

* * * * § പണിയുമടിത്തളിർവല-
മായ്; (3a)

അരയിലെരിഞ്ഞരുണിതവിദ്രമമുടൊ-
ണവനഹനതുകിലരയായരവപ്പരികലയാ
കലിതപുലിത്തൊലിയരയാല് മലയൊടിയൻ-
കിലൊടലത്തലയരുഹക്കളി പുരളം
മുല ചുമടാല് നനട്ടുവങ്ങൊരിടമതാ;
വിമലലസതസൃതസിതനിര²ടിത-
മാർവൊരിടമതായ്

§ ആരംഭത്തിൽ രണ്ട് ചാലകൾ നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു, ഇവയിൽ ഏകദേശം 47 ഗ്രന്ഥങ്ങൾ (ഒരുഗ്രന്ഥം = 32 അക്ഷരം) എഴുതിയിരിക്കുന്നു. മൂന്നാമത്തെ ചാല മുതലേ ഗ്രന്ഥത്തിലുള്ളൂ. ഇതിൽ നമ്പർ കാണാനില്ല. അത്രത്തോളം ഇടത്തുവശം ഭൂവിച്ഛിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ അടുത്ത ചാലയിൽ 'ഷ'കൂ' (4) എന്ന അക്ഷരം കാണാം. ഒന്നാമത്തെ ചാലയിൽ 'ശ്രീ' എന്നുമാത്രം എഴുതി അക്ഷരീകരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു എന്ന് വെക്കും. മൂന്നാമത്തെ ചാലയിൽ 'ഷ'കൂ' (4) എന്ന അക്ഷരം കാണാം. എന്നാൽ അടുത്ത ചാലയിൽ 'ഷ'കൂ' (4) എന്ന അക്ഷരം കാണാം. എന്നാൽ അടുത്ത ചാലയിൽ 'ഷ'കൂ' (4) എന്ന അക്ഷരം കാണാം. എന്നാൽ അടുത്ത ചാലയിൽ 'ഷ'കൂ' (4) എന്ന അക്ഷരം കാണാം.

1. അരയായ് എന്നായിരിക്കുമോ ?
2. തിരൾ + തിരമാർവ് = തിരടിതമാർവ്

പുരവിജയേ നിജധൃത³തമ്മരയമഹാഗിരീ

മന്വപി

ല്ലിടി⁴ * * * * * * *

ചെങ്ങിന മൃദുകൈത്തലവിവശം

വപുരൊരുപാടു⁵;

അനുപമമച്ചിലയെ വലിച്ചുകടന്നൊരുതോ-

ളുചുവരും വരഹണി വാസുകിഗുണതോ⁶ *****

ചെറുമുറുവ⁶പ്രണയമൊഴിക്കും

⁷വന്തിത്തൊലപെറുമന്തകവിഷയ-

പ്രതിഭയഹുംകൃതിരവമായ⁸ * * *

തോൾവളവളർകൈ ചെറുനടമായ⁹-

മദനനടേ ജന (ക?ന)കര-

മ്മഴറിന കൺമലരൊരുപാടു¹⁰;

3. തമ്മരയ എന്നത് ഒരു പ്രാചീനമലയാളപദമാണ്. ഇത് നിരണം കൃതികളിൽ പ്രയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. തം + അയൻ - ഇവയാ യിരിക്കണം ഈ സമസ്തപദത്തിന്റെ ഘടകങ്ങൾ. സദൃശമായ ഒരു പദനിഷ്പാദനത്തിന് തമ്പിരാൻ ഉദാഹരണമാണ്.

4-5. തുടന്നുള്ള അന്യാരക്ഷരങ്ങൾ ഓല ജിണ്ണിച്ചു നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

6. മുറുവൽ + പ്രണയം = മുറുവപ്രണയം

7. 'വന്തി' അപൂർവ്വവാക്കാണ്. 'വദന'ത്തിന്റെ തദ്ഭവമായിരിക്കണം. 'തൊല' 'തുലാ' എന്ന സംസ്കൃതപദത്തിന്റെ തദ്ഭവമാണ്.

8. ഓല പൊടിഞ്ഞത്... രണ്ടുമനുഷ്ഠരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

'ചെറുമുറുവ' എന്നു തുടങ്ങി 'രവമായ' എന്നുവരെയുള്ള ഭാഗം വളരെ ചെറിയ അക്ഷരത്തിൽ 'വാസുകി ഗുണതോ....., 'തോൾവള' എന്നിവയുള്ള വരിയുടെ ചുവട്ടിൽ എഴുതിയിരിക്കുന്നു.

അവനെയെരിച്ചുനലവിലോചനമൊരുപാട്;
 ഒരു പകുതിക്കരിയമലർ-
 പ്പരികഴല്ലൊണ്ടൊരു യമുനെ-
 കായമിതികൊണ്ടിവ കുറുകി-
 ന്നമരനദിജലശഹര-
 ദൃതിമതിചേർച്ച മറുപാടവി;
 പൊലിയപ്പനിമല തൻ തിരുമകൾ-
 ന്നരു വിരവും പെരിയ പിരാ-
 നമരുമടം തദവി തിരു-
 ുച്ച(ര?)ളരി പവിസ് ഹൃദതി ച യത്ര¹⁰.

പദ്യം 1

*****.....(ഭ)മതി(ചാ?ച്ച)രുമേ-
 യിച്ചതൊൻറ- (3b)

ഇതു് അർദ്ധനാരിശ്വരന്റെ അധിവാസസ്ഥാനമായ രക്ഷാകാവി
 റ്റെൻ പേരായിരിക്കണം. തിരുനെല്ലിയുടെ തെക്കുഭാഗത്തുള്ള
 രക്ഷാകാവിന്റെ ഇപ്പോഴത്തെ പേർ 'തൃച്ചലരി' എന്നാണ്.
 മൂന്നാം പദ്യത്തിൽ 'തിരുച്ചളരി' എന്നപേർ ഉൾപ്പെടുന്നതായി
 കാണുകയും ചെയ്യുന്നു. അടുത്ത വരിയിൽ 'ച്ചളരി' എന്നു പറ
 യ്ക്കിരിക്കുന്നു. ഈ വസ്തുതകൾ 'തിരുച്ചരളരി' എന്നതിലെ
 ദ്വിതീയമായ രേഖം ലേഖകപ്രമാദമാണെന്നു വ്യക്തമാക്കുന്നു.

തുടൻള്ള അക്ഷരങ്ങൾ എഴുതിയിരുന്ന കാലയുടെ അംശം
 ജിർണ്ണിച്ചു നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

ചുളരി¹¹ പുറകിഴാർനൽ¹² ചെമ്പുകൊണ്ടമ്പ

രക്ഷ

ലസിതസുകൃതിലക്ഷ്മീവർദ്ധനഞ്ചെ¹³...

മരുവി¹⁴(ച)ദ്രമൗലേഃ.

നദ്യം 2

തത്ര വല്ല ത്രിജഗത് പ്രണതാത്മാ

ഭക്തിനമദ്വിജമണ്ഡലമണ്ഡപ-

മണ്ഡനഭ്രതമണിത്തുണിനേ-

ലണ്ണിന ചെമ്പൊല്ലട്ടാരുണിതേ

വെ¹⁵... പട്ടഭിവേഷ്യനവിമലേ

ദ:

തിര(16 * * ? നട്ട) ത്തിലെട്ടക്കം പാരേ

11. മുക്തലിൽ 'ചരളരി' എന്നു കാണുന്നതു ശരിയല്ല.
12. 'പുറകിഴാർ' = പുറന്നേതാവു. കിഴാർ = ഉടമസ്ഥൻ.
13. മൂന്നക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.
14. ഏഴെട്ടക്ഷരത്തോളം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.
15. അടുത്ത അക്ഷരം ഏഴുതിയിരിക്കുന്ന പത്രാംശം പ്രായേണ ജീർണ്ണിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. അല്ലുമായിക്കാണുന്ന രേഖാശകലത്തെ ആസ്പദമാക്കി 'ൺപും' എന്നാണ് ആ അക്ഷരമെന്ന് അഭഹിക്കാം.
16. രണ്ടക്ഷരങ്ങളുടെ ഒരു വിടവാണിതു്. ആദ്യത്തേതു നിശദേശം കാണാനില്ല. രണ്ടാമത്തേതു് 'ട', 'ട്ട' 'ട്ട' എന്നിവയിൽ ഒന്നാകാം. നട്ടത്തിനു് നൂത്തമെന്നർത്ഥമാണല്ലോ.

പരിഗതസന്ധ്യമോലസ്ഫുരിതേ
 ശരദംഭോധരഗൗരേ, ശംഭോർ-
 തൃത്തശ്രീരിവ നിത്യമനോജ്ഞാ;
 നിവസ¹⁷ * * * രാജ്യാ-
 നപരിച്ഛിന്നാ കാചന ദേവീ.
 ചാലലല്ലാമിവൾ മുലപ്രകൃതി-
 സ്സുപചമിതി ചിന്ത്യാ.
 ചെന്തളിരിവ മൃദു ചൊങ്ങിന പദകര-
 ദന്തല്ലദമണികാന്തിവിചിത്രാ,
 പന്തിളമെന്തൂലയില്കലികാശ്യാ
 കാന്തമുഖദൃതികാഞ്ചനകമലാ
 തി¹⁸*മയിർനിരമിഴികുഴലളിമാളാ¹⁹
 ചന്ദ്രശിഖാമണി നിലമണിയെൻറിതി
 നിഗദിതനാമാ നിഖിലാനുഗ്രഹ-
 മുലതൽക്കമ (വി ?) ഭാതി വിഭൂത്യാ.

ഇവിടെ മൂന്നക്ഷരങ്ങളാണ് നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. ഒന്നാമ-
 ത്തേത് 'നിവസതി' എന്ന ക്രിയാശബ്ദത്തിലെ 'തി'
 ആണെന്ന് അനുമാനിക്കാം. രണ്ടാമത്തെ അക്ഷരത്തിന്റെ
 അംശംപോലും കാണാൻ വയ്യ. അടുത്ത അക്ഷരത്തിന്റെ ദീർഘ
 ചിഹ്നം സ്വപഞ്ചമായിക്കാണാം.

രക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അത് 'ത' എന്നായിരിക്കണം,
 സംസ്കൃതത്തിലെ 'ല' കാരം ചിലപ്പോൾ കേരളീയർ 'ള'
 കാരമാക്കാറുണ്ടെങ്കിലും 'മാലാ' എന്നപദത്തിൽ അങ്ങനെ
 ചെയ്തു കണ്ടിട്ടില്ല. ഒരുപക്ഷേ 'അളി' എന്ന പദത്തിലെ 'ല'
 കാരമായിരിക്കാം ലേഖകനെ ഈ ശബ്ദവിപരീണാമത്തിൽ
 കാണ്ടുപാടിച്ചത്.

പദ്യം 2

അസ്തി തത്ര ച പവിത്രം²⁰മടിക്കി-
 ശാദിതീർത്ഥശതമാക്ഷമഗണ്യം,
 വിശ്രൂതം മഹിതവൈശ്രവണൻക-
 ച്ച²¹ശ്രീതാ മുനികൾ വന ജപന്തി.

ഗദ്യം 3

വരമല്ലികായ^Xവളവരിനെല്ലിളം കഴമ²² -

20. തിരനെല്ലിക്കേത്രത്തിന്റെ പിൻഭാഗത്തു് പല തീർത്ഥങ്ങളുണ്ടു്. ഇവയിൽ ചിലതിന്റെയെല്ലാം പേർ “മലബാർ ഗസറിയറിൽ” കൊടുത്തിട്ടുണ്ടു്. എന്നാൽ ഈ പദ്യത്തിൽ പ്രധാനമായി പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന ‘അടിക്കീഴ്’ തീർത്ഥം ഇവയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നില്ല. (മലബാർ ഗസറിയർ ഭാഗം 4. പേജ് 254)
21. ‘കച്ചു’ എന്ന പദം തമിഴിലെ ‘കറു’ എന്ന പദത്തോടു് ബന്ധപ്പെട്ടതായിരിക്കണം. ചെറിയ സ്ഥലമെന്നർത്ഥം. വൈശ്രവണൻ എന്നു പേരുള്ള ഒരു സ്ഥലമാണു് ഇവിടെ വിവിഷ്ണിതമായിരിക്കുന്നതു്. എന്നാൽ തിരനെല്ലിരയക്കുറിച്ചുള്ള വിവരണത്തിൽ മലബാർ ഗസറിയറിൽ ഈ സ്ഥലത്തെപ്പറ്റി പ്രസ്താവിച്ചുകാണുന്നില്ല.
22. കലമ എന്ന സംസ്കൃതപദത്തിന്റെ തദ്ഭവമാണു് കഴമ
- X ‘മ’ എഴുതി വെട്ടിയിരിക്കുന്നു. അതിന്റെ അടിയിൽ ‘വ’ എഴുതിയിരിക്കുകയാണു്.
- ശ
 ധിൽ

യരി ²³ നല്ലവരുമല്ല തരുമല്ല കേട്ടവകൾ
 തിരു ²⁴ മെല്ലടിപ്രണതവരവല്ലസൽപെതമ ²⁵
 ചിരമല്ലിലും പകലുരുതകല്ലിൽ വിണ്ണുപരി
 പരിവേല്ലിതാബുഗതിഗിരികല്യതീർമ്മനദി
 തിരതല്ലിവിട്ടുവിലനരവല്ലിടകൊട്ടമ
 26 * * വല്ലിപോലിനിയ തരുവല്ലിമേലുദിത-
 വിരിവല്ലിനന്തലരിലൊതകൊല്ലി പാട്ടമളി;
 കരനെല്ലിയോതപൊതുരുവല്ലിനല്ലവരി-
 ലുരകല്ലി ²⁷ * ശ്രുതിഷ്ട ഹരിതുല്യയോഗിനിര
 മരുവില്ലമായ പുല മരുമല്ലരെപ്പൊരുതു
 സുരമല്ലചിത്തഗതഗുരുഗല്യകുസനവ-
 നരുവില്ലയാക്കിയരുൾ പെരുവില്ലി ചില്ലിയലു-

നല്ല + ആ = നല്ലവാം. നല്ല എന്ന പദത്തിൽ അബസാനത്തെ
 അകാരം ഓഷ്യാമായി ഈ സന്ധിയിൽ ഗണിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

മൂറ്റ എന്ന സംസ്കൃതപദത്തിന്റെ തദ്ഭവമാണ്, 'മെൽ'.

"കളമാഃ പകപശാലിന്യഃ സംബഭൂവുരധോമുഖാഃ
 ആസനലവനോദന്തചിന്താസന്താപിതാ ഇവ."

എന്ന സംസ്കൃത പദം അനുസന്ധാനം ചെയ്തുകൊണ്ടായിരി-
 ക്കണം 'വരമല്ലികാ' എന്നുതുടങ്ങി എന്നു വരികൾ കവി രചിച്ചതു്.

മണക്കുരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. രണ്ടാമത്തേതു് കഷ്ടി
 ഋണ വായിക്കാം.

ക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അതു് 'തി' എന്നു

*മിര:ശ്വവില്ലിമാതർമണി തിരുവല്ലന്മേഹിത-
തിരുനെല്ലിമൂലമമർ പുര(വി?വെ)ല്ലിയോഴു
28 * * * ല്ല പദമധരകരപല്ലവസ്ഠുരിത-
മുരവെല്ലിമേവിമിക തിരുനെല്ലി²⁹ യത്ര വല്ല.

പദം 3

കിം വണ്ണനിയമിതി മറു കിളൻ പാപം
തികിൻ തിർത്ഥമഹിതേ³⁰ * * * * യെൻറു
കിഴ്വന്ന പൂജയതി യത്ര വല്ല ത്രിസന്ധ്യം
പരമോത്തമോവി പഴതായ³¹ പരമം പൂമാ

*ഇതശ്വവില്ലി = കാമദോഷം

28. അടുത്ത മൂന്നക്ഷരം പ്രായേണ നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ആദ്യ രണ്ടക്ഷരം 'ദര' എന്ന് വിഷമിച്ചുവായിക്കാം. മൂന്നാമ അക്ഷരത്തിന്റെ ദൃശ്യമായ അംശവും ശബ്ദസംഭാവം കൊണ്ട് 'മം' എന്നാണെന്നും അഭ്യൂഹിക്കാം.

29. മൈസൂറിന്റെ തെക്കെ അതിർത്തിയിൽനിന്ന് ഏകദേശം നാഴിക ദൂരമായി വടക്കേ വയനാട്ടിൽ ബ്രഹ്മഗിരിയുടെ യുള്ള ഒരു ചെറിയ കുന്നിന്മേലാണ് പ്രസിദ്ധമായ തിരുക്കുടും സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്.

അടുത്ത നാലക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. 'തിർത്ഥമഹിത' 'മ' എന്നതിന്റെ അപരാംശം കറെ ജിർണ്ണിച്ചു പോയിട്ടു യിരിക്കുകയാണുപക്ഷേ 'പൂജയതി' 'പൂജയോത്തമം' എന്ന വിഷ്ണുപദ്യം അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്നു.

ചിന്മാടതുല(ം)³² * * * * *

* * * * *

* * * * * മൻറമാന്തിദപരപ്പാ³³ മങ്ങ-

ദീച്യം പരം

കൗമാരം ഭവനം,³⁴ കിഴക്കിഹ നെടുങ്ങുൻറായ³⁵

ദൃശ്യാലയം,

തുടൻള്ള പതിനെട്ടുക്കുരം നഷ്ടപ്രായമായിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെ അഞ്ചുക്കുരത്തിന്റെ അടിവശം അല്ലമായിക്കാണാം. ആറാമത്തേതു് തികച്ചും നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഭാഗികമായി കാണുന്ന രേഖയുടേയും തിരുനെല്ലിയുടെ തെക്കുഭാഗത്തു് തൃച്ചലരി എന്ന രക്ഷാകാവ്യം ഉണ്ടു് എന്നുള്ള വസ്തുതയുടേയും സാഹായത്തോടു കൂടി, നഷ്ടപ്രായമായിരിക്കുന്ന ആദ്യത്തെ ആറുക്കുരം 'തിരുച്ചലരിയുടേ' എന്നു പുനഃസംവിധാനം ചെയ്യാം. അടുത്ത മൂന്നുക്കുരം 'മുക്കുൺപി' എന്നും കഷ്ടിച്ചു വായിക്കാ

'തിരുപരപ്പ' എന്നതു് തിരുനെല്ലിയുടേ പടിഞ്ഞാറുള്ള ഞെറ പേരാണെന്നു തോന്നുന്നു. മലബാർ ഗസററിടത്തൊരുവശമുള്ള 'തൃച്ചരക്കുന്നു' ക്ഷേത്രത്തെപ്പറ്റി കാണുന്നു. (മലബാർ ഗസററിയാർ ഭാഗം 4, പുറം 25⁶)

ഏതും ബ്രഹ്മഗിരിയിലുള്ളതാകുന്നു.

ഗസററിയാർ തിരുനെല്ലിയുടെ
നല്ലൂറി പ്രസ്താവം ന.

നല്ലൊട്ടം തിരുനെല്ലിവാതിൽ ന

ഗദ്യം 4

തസ്തിൻ വിസ്തയനിയേ*ദേശേ ക

ച വിരാജതി മേല

37 ലളകേവ സ്വയമന്വിളി ചുടിൻറപ്പങ്കോ

ല്ലൻറവിള

38 ലംകേവാതുലരക്ഷോദാരാ: ** 39 വതിവ

ളജ്ജ്ഗനിശ്വ

36 അടുത്ത അക്ഷരം നഷ്ടപ്രായമായിരിക്കുന്നു. അവസാനത്തെ ല്ൽ ഘവും 'ച' എന്ന രേഖയും കാണാനുണ്ട്. ഇവയും 'വി' യുമാർക്കു അല്പം അന്തരവുമുണ്ട്. ആകെക്കൂടി ഈ അക്ഷരം 'ചെ' ആണെന്നു അനുമാനിക്കാം.

കാക്കിൻറ + ഇച്ചാനവ = കാക്കിൻറവിച്ചാനവ എന്ന പ്രാചീന സന്ധി.

ഈ അക്ഷരം ദ്രവിച്ചിരിക്കുന്നു.

ണപ്രസിദ്ധമായ വൈശ്രവണന്റെ രാജധാനി.

ിവിന്റെ തലസ്ഥാനമാണ് ലങ്കാനഗരം ഇതിന്റെ മിരയം രാമായണത്തിൽനിന്നും ഗ്രഹിക്കാവുന്നത

നാൾ ഓലയുടെ ജിണ്ണത നിമിത്തം നഷ്ടമാവാൻ പറ്റിയുണ്ടായതായ ആസ്ഥാനമാക്കി വതി എന്ന നഗരനാമധേയമാർ മിറയും. ഈ നഗരം പാല

ഗുപ്തമനോഹര⁴⁰നന്ദനമാന്യാ കേവലമമരാവതി⁴¹

യെപ്പോലെ;

⁴² കൊല്ലവിഭൃതിം കൊല്ലം വി⁴³ * *

⁴⁴* റുമടങ്ങാകാടുങ്ങൊല്ലരി⁴⁵ ലുമേര വിളങ്ങിന

പബ്ദപയാതാ;

മേതവിന്റെ വടക്കുവശത്തുള്ള ഇന്ദ്രോദ്യാനത്തിന്റെ പേര് നന്ദനം എന്നാണ്. പ്രസ്തുതവിശേഷണത്തിലും ശ്ലേഷം ഉണ്ടായിരിക്കാം. അങ്ങനെയൊന്നെങ്കിൽ ഗുപ്തന്റെ മനോഹരനായ പുത്രനാൽ മാനിക്കപ്പെടേണ്ടതു് എന്നും അർത്ഥം വന്നുകൂടും. ഈ ഗ്രന്ഥം രചിച്ചുകാലത്തു് തിരുമുതൽ ഭരിച്ചിരുന്ന രാജാവിന്റെ അച്ഛന്റെ പേർ ഗുപ്തൻ എന്നായിരുന്നിരിക്കാം.

ഇന്ദ്രലോകത്തിന്റെ തലസ്ഥാനം. അവിടത്തെ വിഭൃതിവിലാസം പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ.

കരളത്തിന്റെ പ്രാചീനചരിത്രത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരണ കൊല്ലം വിഭൃതിയുടെ വിലാസസ്ഥാനമായിരുന്നു എന്നുള്ളതിനെ ഈ പദ്യം വിശദമാക്കുന്നു.

അക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. വിഭവം എന്നായിരിക്കാം.

ഇവിടെ നഷ്ടമായിരിക്കുന്ന അക്ഷരം 'നു' ആണെന്നു് ഊഹിക്കാം.

ക്രിസ്താബ്ദത്തിൽ മൂന്നുതന്നെ പാശ്ചാത്യരുമായുള്ള കച്ചവടത്തിൽ കൊടുങ്ങല്ലൂർ ഏർപ്പെട്ടിരുന്നു. ക്രിസ്തുവിനുപിന്മുൻപാണെന്നു് ശതവർഷത്തിൽ പ്ലിനി എന്ന സഞ്ചാരി അതിനെ കൃത്യമായിത്തീർത്തു് ഏറ്റവും പ്രധാനമായ കച്ചവടസ്ഥലം ആയി വർദ്ധിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതു് പ്രാചീനകാലങ്ങളിൽ പെരുന്തപസ്വൻ തന്റെ തലസ്ഥാനമായിരുന്നു. മഹോദയപുരം ഏറ്റവും മേലായിരുന്ന ഈ നഗരം 'കേരളകുന്യാഭൂതുകുളുടെ' (രാജാക്കന്മാർ) രാജാധാനിയായിരുന്നു.

46 കണവായ് കണമവി കണമപന്ദയതീ,

46. തൃക്കണാമതിലകം പ്രാചീനകാലത്തു് കണവായ് എന്നും അറിയപ്പെട്ടിരുന്നു. ഇതിനു് 'ഗുണക' എന്നുകൂടി സംസ്കൃതീകരിച്ച ഒരു പേരുണ്ടു്. പഴയ കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരത്തിന്റെ ഉത്തരസിമയിൽ സ്ഥാപിതമായ ഈ ഗുണവായിലെ ക്ഷേത്രത്തിന്നു് ഉജ്ജ്വലമായ ഒരു ചരിത്രമുണ്ടു്. പെരുമാക്കന്മാരുടെ കാലത്തു് ഈ ക്ഷേത്രം അതിന്റെ പ്രകൃദശ അനുഭവിച്ചിരുന്നു. കേരളത്തിലെ 64 ഗ്രാമകാതം ഇതിനെ അവരുടെ കലദൈവനിഷേധമായി കരുതിവന്നു. ഈ ക്ഷേത്രത്തിന്റെ പരിസരത്തു് വെച്ചായിരുന്നു അന്നത്തെ രാഷ്ട്രീയവും സാമൂഹ്യവുമായ പ്രവൃത്തികളും ചർച്ചചെയ്ത തീരമാനിച്ചിരുന്നതു്. തെളിവെന്തെന്നും വടക്കേടത്തെന്നും പ്രസിദ്ധമായ രണ്ടു നായർ ക്ഷേത്രങ്ങളായിരുന്നു ഈ ക്ഷേത്രത്തിന്റെ ഭരണം പണ്ടു് നടത്തിവന്നിരുന്നതു്. 'കൊല്ലവർഷാരംഭങ്ങൾക്കുമുമ്പാ' വർഷം 3666-മാണു് പനിയൂർ ഗ്രാമക്കാർ വരാഹമുട്ടുപൊട്ടിച്ചതായി പറയപ്പെടുന്ന കാലത്തിന്നും രെലാശ്ശേരി യോഗിയാതിരിപ്പാട്ടു് എന്നു പറയുന്ന പ്രസിദ്ധനായ മറ്റൊരു യുവാവു് തൃശ്ശിവപേരൂർ മതിലകം പുഷ്പിപതത്തിൽ തന്നെ എന്നു പറയുന്ന കാലത്തിന്നും ഇടയ്ക്കാണ് തൃക്കണാമതിലകം നശിച്ചതെന്നു് ഉറഹിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു എന്നിങ്ങനെ കണ്ടു തന്നുരാൻ, ഈ ക്ഷേത്രത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു വിവരം എന്തെങ്കിലും അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. രെലാശ്ശേരി യോഗിയാതിരിപ്പാട്ടു് എ. ഡി. ആറാം നൂറ്റാണ്ടിലാണ് യോഗം തൃശ്ശൂർ ഭക്തപ്രിയ ക്ഷേത്രത്തിലേക്കു മാറ്റിയതെന്നു് 'നമ്പൂതിരിമാതം പെരുമാക്കന്മാരും' എന്ന ലേഖനത്തിൽ ചിറയ്ക്കൽ രാമവർമ്മവലിയരാജപ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു.

ശുക്ലസന്ദേശത്തിൽ ഈ ക്ഷേത്രത്തെ ഇങ്ങനെ വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു. പ്രാപ്തവും തേ പ്രകൃതിസുഭഗം പ്രേയസഃ ശൈലപർവ്വതം ക്രിയാഗാരം ഗുണപുരമിതിഖ്യാതമാശ്ശാമുഖേഷു, ചിത്രം രംഗേ വിനിഹിതപദശ്ചിത്തരംഗേഷു യു തൃത്യന്യാപിർലളിതമണ്ഡലായത്ര സന്ധ്യോത്സരേ (ശുക്ലസന്ദേശം-പൂർവ്വഭാഗം, ശ്ലോകം)

വള്ളവനഗര¹⁷പ്പള്ളിജയന്തി,
പുതവിടി¹⁸നൂകഴ് വിഴ്ത്തിന രോഭാ;
മന്ദികൃതമണ്ഗലപുര¹⁹മഹിമാ;

ഈ താലൂക്കു മുഴുവനും ഒരു കാലത്ത് വെള്ളാട്ടിരി രാജാവിന്റെ സ്വാധീനത്തിലായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന് പല്ലഭരാജാ എന്നും പേരുണ്ട്. തിരുനാവായ മഹാമഹം അടിയന്തിരം നടത്തുവാൻ ഇദ്ദേഹം അധികാരം ചേർത്തപ്പോൾ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ കൈകളാണ് കൊടുത്തേൽപ്പിച്ചത്. എന്നാൽ കാലംകൊണ്ട് സാമൂതിരിരാജാവ് ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ അധികാരങ്ങളും കൈവശമാക്കി. ഹൈദരാലിയുടെ ആക്രമണകാലത്ത് വെള്ളാട്ടിരി രാജാവിന്റെ കീഴിൽ ഈ താലൂക്കിന്റെ വടക്കുഭാഗം മാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. വെള്ളുപനാട്ട് രാജവംശത്തിന്റെ ഇപ്പോഴത്തെ ഇരിപ്പിടം മക്ക അംശത്തിലാകുന്നു. (മലബാർ ഗസറ്റിൻ്റെ നാലാം ഭാഗം പേജ് 231).

ഈ പേരിൽ പ്രസിദ്ധമായ യാതൊരു സ്ഥലവും ഉത്തരകേരളത്തിൽ ഉള്ളതായി അറിയുന്നില്ല.

ദക്ഷിണകണ്ണാടകത്തിലെ പ്രധാനപട്ടണമായ മണ്ഗലാപുരത്തിന്റെ നാട്ടുപേർ കൗഡിയൽ (Kaudial) എന്നാണ്. ഈ പട്ടണത്തെപ്പറ്റി ആറാം നൂറ്റാണ്ടിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന കോസ്മസ് (Cosmas) എന്ന ഗ്രീക്കു ഗ്രന്ഥകാരൻ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇബിൻബാറൂറ (Ibn Batuta) എന്ന മഹമ്മദീയദേശ സഞ്ചാരി ഏ ഡി. 1342-മാണ് മംഗലാപുരവും പേഷ്വൻ ഉൾക്കടലുമായി നടന്നുവന്നിരുന്ന വ്യവസായത്തെപ്പറ്റി രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

ദോരസമുദ്രം⁵⁰നിരസമുദ്രം
 തന്യാന്വപി ച മരൂഞ്ജഗതി
 മഹാ 51 * * * * ജൈ മാനിന സംപ-
 ഷർമ്മത്തിന്നിഹ നിർമ്മിതമില്ലം; (5a
 കാമാർത്ഥസുഖം കാവാടിവേടം;
 മുക്തബ്ധന്തികളമതകയാലപി
 മുക്തിരസസ്യ ച മുറീന മുലം;
 കോട്ടം വിട്ട മഹിപാലാനാം
 കോട്ടവിശിഷ്ടം, വാണിയലക്ഷ്മീ—
 വാണീകവിതാതാവളമാമള-
 താമെൻറാജ്ഞു വിദഗ്ദ്ധജനാനാ-
 മിതമതീനൃവേ പോമെമ്മാ-

50. ഹോയ്സലരാജവംശത്തിന്റെ തലസ്ഥാനമായിരുന്ന സമുദ്രം അഥവാ ദ്വാരാവിതീപുരം ഇപ്പോൾ മൈസൂർ ഫസ്റ്റ് ഡിവിഷൻ പ്രദേശത്തുള്ള ഹാലിബീഡ് എന്ന് അറിയപ്പെടുന്ന ഹോയ്സലന്മാർ ഇടപ്രളക്കന്മാരായിരുന്ന കാലത്തും ദോരസമുദ്രം തന്നെയായിരുന്നു അവരുടെ തലസ്ഥാനം. ഈ നഗരം ഹോയ്സലരാജാക്കന്മാരുടെ പ്രതാപകാലത്ത് (ഏ. ഡി. 1100-1320) വളരെ പ്രശസ്തമായനിലയിൽ ഇരുന്നിരുന്നു.

51. മൂന്നോനാലോ അക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. (നഗരികളെ

തിരുമാർവിടമീവ തിരുവിന്നിലയ⁵² *

⁵³*തമുതതുംഗലസന്മാദാഡ്യം⁵⁴

⁵⁵തിരുമരുതരിതി കാചന നഗരീ.

പദ്യം 5

അരുമ ചെരുതു വർണ്ണനേ ചതുർണ്ണം

⁵⁶പരുമരുതഃ പഠതാം വിധേർമുഖാനാദു

52—53—ഒന്നോ രണ്ടോ അക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

54. ദാധോദരച്ചാക്യാർ മറ്റൊരു വലിയങ്ങാടിയെ വർണ്ണിക്കുമ്പോൾ ‘മാടവി കണക്കെ’ എന്ന് ഉപരിച്ചുകാണുന്നു. മാടവി ഉത്തരകരളത്തിലെ മാടവിൽക്കാവാനോ എന്ന് ഉള്ളൂർ സംശയിക്കുന്നു. (സാഹിത്യപരിഷത്ത് ക്രൈമാസികം—പുസ്തകം, 11. ലക്കം 3) ഉണ്ണിയാടിചരിതത്തിലെ മാടവിയും നമ്മുടെ മാടയും ഒരേസ്ഥലംതന്നെ ആയിരിക്കാനിടയുണ്ട്.

വയനാട്ടതാലൂക്കിൽ ഇപ്പോൾ തിരുമരുതൂർ എന്ന പ്രസിദ്ധമായ ഒരു സ്ഥലം അറിവിൽപ്പെട്ടിട്ടില്ല.

മഹാകവി ഉള്ളൂർ ഈ ശ്ലോകം ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിൽ പരമരണം എന്ന പാഠമാണ് കാണുന്നത്. ഈ പാഠത്തെപ്പറ്റി അദ്ദേഹം ഇങ്ങനെ ഒരു കുറിപ്പും എഴുതിയിരിക്കുന്നു—

‘അരണം = ആരണം (വേദം)?’

ഈ ശ്ലോകത്തിലെ ദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസത്തിന്റെ രീതി നാക്കമ്പോൾ രണ്ടാംപാദത്തിലേയും ദ്വിതീയാക്ഷരം ‘ത’ എന്നായിരിക്കുകയാണ് കൂടുതൽ സ്വാഭാവികം. അതുകൊണ്ട് പരുമരുതഃ എന്ന പാഠമായിരിക്കണം ശുദ്ധം എന്നു വിചാരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. രണ്ടു പാഠങ്ങളും അത്ര അർത്ഥക്കുറവുൾപ്പെട്ടു വെല്ല.

ർഘാനസ്വാരങ്ങളുടെ ചിഹ്നം ഭൂവിച്ഛന്നം.

പെരുമ⁵⁷പുകഴ്ക വേയ്പട്ടം: തദാസ്തു
തിരുമരുതുർ തിലകക്രിയാ പുരിണം.

ഗദ്യം 5

അവിടെ പരമപി രാജതി, ദുരിതാപഹ—
 ച(യി?രി) തോ ഹൃദി
 പെരുതായിന കരുണാനിധി പരിതോ-
 നതമരുതാമതു
 തരുൾചെഴുനതായിന വിട⁵⁸മുണ്ടവനെത-
 തേരി-
 പുരതാപനനെരിതുകിന മിഴിയമ്പുളം⁵⁹—
 യരിതു
 തുകിലായരു ഹരിതോപലതചികസര-
 നമർദേ
 മുരുതോരണമതിൽച്ചഴ്തിരുമരുതുരിതി
 മഹ

ഗദ്യം 6

മഹിതകലേശ്വരസകലേശ്വരനുട⁶⁰

-
- 57. പുകഴകപ്പട്ടം എന്നാണ് ഉള്ളൂരിന്റെ പാഠം
 - 58. വിഷത്തിന്റെ തദ്ഭവമാണ് വിടം
 - 59. മിഴിയമ്പുളം = മിഴിയൽ + പുളി
 - 60. കലേശ്വരനുട = കലേശ്വരനുട

തിരുമുടിയില്ലെടുപ്പുവാൻപനത-
 ഹൃദയം⁶¹നടിനീതിരമാലപരത്തിവ
 കടവിൽ വിളിപ്പാട്ടുപള്ളിപ്പാട്ടു⁶²മണിപ്പട
 വരിഗതശോഭം;പകൽപോമേട-
 മൊ⁶³*ത്തിട വന്നു കളിക്കുഞ്ചെട്ട-
 വിഹൃതമ മിഥുനദൃതിമല്ലകട-
 കോജ്ജലബാഹുമാഹിപതിസിംഹ-
 വിഹാരസ്ഫുരിതം;
 കന്നി⁶⁴ കഴെഞ്ഞന്നട്ടവതുലാവ വി-
 രിച്ചു കവിഞ്ഞ മലക്ഷയോട്ട ന-
 മത്തനു സമകരകംഭംകൊണ്ടു സ-
 മിനം കോവന്നിർപ്പുണരം⁶⁵
 കഥചനരചിതകുറ്റുരവരമൃഗം⁶⁶
 ചെറുതടമനു മതിമുടിപ്പു വികസപര-

നിന്നി എന്നു വായിക്കണം

മുളിപ്പാട്ടു = പള്ളിപ്പാട്ടു.

മരം നഷ്ടപ്രായമായിരിക്കുന്നു. 'ശി' എന്നായിരിക്കാം അതു്. പൂ
 കടകിടന്നിന്ന
 ധ എന്ന സംസ്കൃതപദത്തിന്റെ തദ്വേദമുപയോഗിക്കു വസ്തുത
 പുണരം = വെള്ളം കയറുമ്പോൾ.

എന്നു വായിക്കണം.

വിസിനി^{67*}ചിനാമലഹംസവ-
 രാകാലസിന്ദൂ;
 ശിവപേരൂരിവ⁶⁸ ശൈവലസദ്ഭൃതി;
 നല്ലരയന്നത്താത വിരാജത്-
 കവലയവാക്തനകാമ്മധുപം;
 മലനാടിൻറിവരുചിരമഹോദയ-
 മുല്ലലമലരിലുലാവു നിലാവിനി-
 ലുല്ലതദവിരളപരി^{69**}ഗന്ധം;
 കടപ്പുതൊരനിലമുടൻ തൃയതം^{70*}ഇ
 ഷട്പദനിനദസമാകലമൊരിടം;

67. കേരളം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ അതിന്റെ ദിർഘചിഹ്നം കാണാനുണ്ട്. ഒരു പക്ഷേ അത് 'കാ' യിരിക്കാം. എന്നാൽ വിസിനികാ എന്നല്ലാതെ വിസി എന്നരൂപം വ്യാകരണദൃഷ്ട്യാ ശരിയല്ലെന്നുള്ളതു വിസത്തക്കല്ല.

68. കേരളത്തിലെ അതിപ്രാചീനങ്ങളായ പട്ടണങ്ങളുടെ കൂടുന്നാണ് ശിവപേരൂർ (തൃശ്ശൂർ). ഐതിഹ്യമനുസരി. സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ളതു പരക്കാരാമനാണ്. ഇവിടത്തെ വടക്കു ക്ഷേത്രവും സ്വാമിയാർമഠങ്ങളും മറ്റും അതിപുരാതന സ്ഥാപനങ്ങളാണ്. സ്വാമിയാർമഠങ്ങൾ ശങ്കരാചാര്യന്മാർ സ്ഥാപിച്ചവയാണെന്ന ഐതിഹ്യവും കാണുന്നു.

ഷരം, ഓല പൊടിഞ്ഞു മിക്കവാറും കാണാതായി
 തന്നെ 'ഉ' ആണെന്നു ഹരിക്കാം. പരിമള?

ചലകിഴിഞ്ഞു അ വ്യക്തമായിരിക്കുന്നു. അ
 ന്ന തിർച്ചയാകാം.

നികടകഹരിമണിനിഴലിരിൾ⁷¹ മാട-
പ്രകടിതവെയിലിപ കനകമേരിക്ക-
പ്പകലമുടിവിതി പകലിതി പലപൊഴുതും (6a)
മുഷളിതവികസിതസരസിജകമുദം;
ചെങ്ങഴനിർമലതതിർപൊടി പുരളു-⁷²

* * * * * -

* * * നജപ്പതുചലരിടെ വിചര-
മടവ⁷³നണൈത്താഴല്കടവനെ നിർദം ⁷⁴

1. ഇരിൾ = ഇരൾ.
2. തുടൻള്ള ഏതാനും അക്ഷരങ്ങൾ ലേഖനം ചെയ്തിരുന്നപത്ര ഭാഗം വളരെ ജ്ഞിച്ചിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെ അഞ്ചുചരം 'ചെങ്ങ്' 'ചെങ്ങ' 'ചെങ്ങ' എന്നാണെന്നും അധിഷ്ഠിതമാകാനും 'ചെങ്ങ്' 'ചെങ്ങ' എന്നു മേൽ എഴുതിയിരിക്കുന്നതും നോക്കി എഴുതുകയാണിരിക്കാം. അടുത്ത മൂന്നു ക്ഷരത്തിൽ ഒന്നാമത്തേതിന്റെയും മൂന്നാമത്തേതിന്റെയും അടിയിലെ ' ' എന്ന സംവൃതോകാരചിഹ്നം മാത്രമേ ഇപ്പോൾ ഗ്രന്ഥത്തിലുള്ള അടൻപോയ ഈ ചാലി പക്ഷനോക്കി കവിച്ചിട്ടിരുന്ന അക്ഷരങ്ങളുടെ സ്ഥായത്തോടുകൂടി ഈ മൂന്നക്ഷരം 'റ ചെറു' എന്നായിരിക്കണമെന്ന് മിക്കവാറും തീർച്ചയാകാം. അടുത്ത രണ്ടക്ഷരം ഉപഹഗോചരമാകുന്നില്ല. തുടൻള്ള നാലക്ഷരം 'തടാക' എന്നു വിഷമിച്ചു വായിക്കാം. അടുത്തുള്ള ഒന്നോ രണ്ടോ അക്ഷരം തികച്ചും അദൃശ്യമായിരിക്കുന്നു.
3. കടവൻ (കടകൻ) കൂർഗിലെ രാജാവായിരിക്കാം. വിഷ്ണുസങ്കാന്തി വിഷ്ണു എന്നീ വിശേഷദിവസങ്ങളിൽ കടകിൽനിന്നു തിരുനെല്ലി ക്ഷേത്രത്തിൽ ഇന്നും ആട്ടുകൾ വെച്ചുകൊണ്ടു വസ്തുത ഇതിന് ഉപോദ്ബലകമാണ്.
4. അടം = ഇടം

ഉതറിന കുരുക്ഷുചകലചലതുണ്ഡം;
 പതറിന പരനിരവിചലിതനാളം;
 കതറിനമധുരമുഖരിതകമലം⁷⁵;
 ചിതറിനകരിപയമധുകണകപിലം;
 കളകളമിളകിനവളയൊലിവിരവി-
 അളിരിളമുദ്രകരകൃതതുടിതരളം;
 കുളിർചെയുമൊളികിളർ⁷⁶ കിളികളമൊഴിമാർ
 കുളിരിളവളർമുലയകിലപരിമളിതം;
 തുത്തലപ്രതിനവദലനറുനെയ്തലൈ
 മുത്തിഞ്ഞളികൊള⁷⁷മളിരുതിമധുരം;
 മത്തദിപഗണവിഹൃതിഷു പൊലിയു-
 മുത്തൊത്തദിനവജലലവശിശിരം;
 ചൊക്കട⁷⁸മുഖവിസവലയലവത-
 കൊക്കിടയിടുവുതൊരഭിമതദയിതാ-
 മുൽകടമദഭരമണകിന ജലചര-
 കക്കടവിഹഗകടീകൃതജലജം;
 പടുതരഗണികാചരിതം പോലേ

-
75. 'ല'യുടെ ആദ്യഭാഗം മാത്രം ഗ്രന്ഥത്തിൽ കാണുന്നു.
 76. 'ഉ'യുടെ ഉദ്ദേശം ഭൂവിച്ഛപോയിരിക്കുന്നു
 77. കൊളം = ക
 78. ചൊക്കട = ഭംഗിയുള്ള.

കൈതവനമിത⁷⁹ * * * * * ഗം; (6b)

പുനലിതമാലസിതം പുനമരുകം

പുനലിതമാലസിതന്നകകൃം

കുരബകളപ്രസവാമോദകരം:

കൂംപിനസരസിജവിമുഖതരഞ്ചൈ-

ൻറാമ്പലിലനുനിശമകവിതൾതോറും

പുംപൊടിസുരഭിതമൊഴുകിന പുന്തേ-

ന്തുംപിന മദകളസ്വംകൃതഭംഗം;

⁸⁰വിനതതന്നടിമ⁸¹യെ വിട്ടുവിപ്പാനു-

ണ്ടഹിരിപുഷ്പതമമൃതവനട⁸² ചിറകി-

ന്മറുകിനരയ ഹതമിടനിപതിതമി-

ലെയുടെ പൊടിവു നിമിത്തം അന്യർക്കും നഷ്ടപ്രായമയിരിക്കുന്നു. അല്ല ചില രേഖാംശങ്ങൾ അവിടവിടെക്കാണാം. എന്നാൽ അർക്കം നിസ്സന്ദേഹമായി നിർണ്ണയിക്കുന്നതിന് ഇതു പശ്ചാത്തമല്ല എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ, 'കൈതവനമിതം പാന്നമളംഗം' എന്നു ഈ ഭാഗം പുനഃസംവിധാനം ചെയ്യാം,

മാതാവായ വിനതയെ അടിമത്തത്തിൽ നിന്നു മോചിപ്പിക്കുവാനായി ഗതദ്ധൻ അമൃതം കൊണ്ടുവന്ന കഥയാണ്, ഇവിടെ സൂചിതമായിരിക്കുന്നത്.

തന്നടിമ = തന്നടിമ. വൃത്തസൗകര്യത്തിനായി ദ്വിതവം ഉദ്ദേശിക്കിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഉട = ഉടെ

ബ്രഹ്മചാരിത്വമിതി മതിവരുമള⁸³ സരസം;
 കുറുകിന രാജരാജയേന കദാചന
 നിരമതി പെരുക വിയത്തൊഴ്⁸⁴ ട്ടിഹ
 ചിരയുരുവായിതു വീണ്ണുകിടന്നെ-
 ന്നറിവവർ പുകഴ്ചമകൃത്രിമസാ-
 ബ്ധിറ ചെറുകടലിവ ഭാതി ച യസ്സീർ⁸⁵

പദ്യം 6

അത്യക്തിയാകിലുമളീകമിതെൻറു കണ്ടോർ
 ചൊല്ലീടിലും കിമപി ചൊല്ലുവനുള്ളറാണും;
 അമ്മാടമുഞ്ചിറയുമപ്പരിശൻറു⁸⁶ മിൻറു
⁸⁷മ്മേലും ചമൈക്കരുതു മേലമർവോക്ഷപോലും

83. അള = അളവ്. (ഇത്രത്തോളം, എത്രത്തോളം തുടങ്ങിയ ശൃംഗങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കുക.)

84. ഒരക്ഷരം തിരെ കാണാതില്ല. അതു് 'കീ' എന്നായിരിക്ക എന്ന് സന്ദർഭാനുസാരം അനുമാനിക്കാം.

85. ചെലയിലെ വിവിധ നിമിത്തം അല്ലം ഭാഗം ഏഴുതാത ഇക്കുന്നു.

86. മഹാകവി ഉള്ളൂരിന്റെ ഉദ്ധാരണത്തിലെ പാഠം 'ചൊല്ലും = മേലും'; 'ചമൈക്കരുതു' എന്നതിന് 'ചമ്മയ്ക്കരുതു' എന്നു പാക്കട = ഭംഗിയുഴിഞ്ഞു' കുറച്ചു സ്ഥലം ഏഴുതാത ഇട്ടിരിക്കുന്നു. വിചാരിപ്പിക്കണം കാരണം.

ദ്യം 7

തത്ര സമ്പന്നിയാഃ,
 തുപയൺപുഞ്ചദൈത്തംപിരാങ്കോയിഭി-
 ല്ലുപഞ്ചായിരൂ നല്ലട്ടമീവേലയാ⁸⁸,
 കംപിതാശേഷലോകത്രയാധംബരേ; (7a)
 പാപണിഞ്ഞപ്പനോടുള്ള വൈരംപരം
 മീർവിതെൻറിട്ടൊരംപട്ട പും⁸⁹വപനോ-
 ടേ വസന്തം വരംപോഴ്വാകം ⁹⁰പാട്ടുപാ-
 ട്വനാമിമ്പക്കയില്ലാട്ടിനാലാകലേ;
 ചെൺപകപ്പുവതംപാനിരമ്പിൻറപോ-
 ലേ പൊലിഞ്ഞൻറിയേരും പൊലിഞ്ഞ ചുഴ-
 ന്റും നിരക്കും വിളക്കിൻ വിളക്കത്തിനാ-
 ലുജ്ജലേ; കൈവിളക്കോട്ടനേ⁹¹ * *
 * ന്റ പുൺപിമ്പ്രഭാ കൈവളന്നോരൊടി
 ഒപ്പാൽകടിപായ നന്മണിവിളക്കം വിടി-
 കിൻറ മുഖ്യാങ്ങുനാലംകൃതേ;

കംമോസത്തിൽ അഷ്ടമി പ്രാചീനകാലംമുതൽക്കേ ശിവക്ഷേത്രത്തിലെ ഉത്സവദിനമായിരുന്നു. വൈകുണ്ഠ മുതലായ ശിവക്ഷേത്രങ്ങളിൽ അഷ്ടമി ഇന്നും കേമമായി ആഘോഷിച്ചുവരുന്നുണ്ടല്ലോ.

'പും' എന്ന് ഗ്രന്ഥത്തിൽ കാണുന്ന അനുസപാരം അവിദാക്ഷിത്യമായിരിക്കണം.

പാട്ടുപാട്ട് = ജയഗാനം.

മുനക്കുരം പൊടിഞ്ഞു പോയിരിക്കുന്നു. ചില രേഖ്യാവശേഷിക്കുന്നുണ്ട്.

നാലുവർണ്ണത്തിലും നാലമെങ്ങൾക്കു*⁹²
 റെൻറു വല്ലത്തിനാല്നാലുതിക്കും⁹³ നടു-
 കിൻറവാളോടു പോരിൻറ നാലുർപ്രസു-
 താഡ്യമാടമ്പിവക്കുർവൃതേ;
 മാടമാമുദയമാടേറുമപ്പറകിഴാർ-
 തങ്ങളാം പുണ്ണചന്ദ്രദയേ വേലിനേ-
 റിന കലേപ്പതിമമൊച്ചപ്പട്ടം പട്ടമഹാ-
 വാദ്യശബ്ദാദ്യവാചാലകോലാഹലേ;
 ദാക്ഷിണാത്യൈർദിജൈരിക്ഷണാത്യാദൃതേ;
 വിച്ചകണ്ടങ്ങനേ നിശ്ചരന്തിം പുരഃ
 കശ്ചിദാശ്ചതുദേവോത്സവപ്രേക്ഷകഃ.
 സർവഗന്ധർവയുനാം വരഃ കാമസ-
 മോഹനാസ്ത്യാന്തരം കാമിനീമച്ചിയാ- (7b)
 രാത്മജാമച്ചിവത് പ്രേയസീമിവ സതീ-
 മുണ്ണിയച്ചീമധീരേക്ഷണാമൈക്ഷത.

അടുത്ത അക്ഷരം ഭൂവിച്ചു പോയിരിക്കുന്നു. അതു 'നേ' എന്തു
 ണെന്നു ഉറഹിക്കാം.

ദിക്കിൻറ തദ്വേമാണു്.

1370 7

കണ്ടിട്ടേനാം കലിതപുളകാനന്ദകുതുഹലാത്മാ
 മത്തേയാ ഭൂതാ നിജചലദൃശാം മറുവാന്തേതാം
 മറന്ത്;

കീഴ്പ്പാടാനാക്കിളികളുരവാം⁹⁴ കേട്ടുപട്ടാങ്ങു⁹⁵
 വൈതും;

ഗന്ധർവ്വോസൗ ഗളിതഹൃദയോ ഗന്ധ-
 വാഹസ്യ മാർഗ്ഗാത്.

370 8

തന്മകനായിന മന്മഥനോടൊരു
⁹⁶ *ററമൊഴിപ്പാൻ മന്മഥവൈരിയെ
 വന്നു വണങ്ങിന താമരമകളോ;
 ചുണ്ണമെരിഞ്ഞ വിളക്കിഹ കണ്ടി-
 ടുണ്ണമയാലുനം വിണ്ണവർകോനുടൈ

കിളികളുരവം എന്നാണു് മഹാകവി ഉള്ളൂരിന്റെ പ
 മഹാകവിയുടെ ഉദ്ധരണത്തിൽ ഉപേതും എ

ഇവിടെ ദൈക്ഷരം മിക്കവാറും പൊടി പട്ടാങ്ങൾ
 അവശേഷിച്ചിരിക്കുന്ന രേഖാംശവും പ്ര
 ഗണിച്ചു് അതു് 'ചി' എന്നാണെന്നു് ഉ

ക 97 * * * മുതലായ നിയമപരിഷ്കരണങ്ങളുടെ ഭാഗമായി
 ഉപയോഗിക്കുന്നവനിയിലുൾപ്പെട്ടവർക്കു
 കിന്ദ്ര ശാലി ശാലിവാദനം;
 ചന്ദ്രശിഖരമണിചക്രവർത്തിയുടെ
 ചന്ദ്രശൈലമണിചക്രവർത്തി കിന്ദ്ര
 രോഹിണി മെയ്യേ;
 മുതലായവർക്കു മറ്റു പരിഷ്കരണങ്ങളുടെ
 ഭാഗമായി ഉപയോഗിക്കുന്നവർക്കു പ-
 യോഗിശാലിവാദനമുതലായവർക്കു
 കിന്ദ്രപോലോലോ;
 ദീപകലാപവിദ്യാലയം മുതലായവർക്കു
 ദേവലാലയം മുതലായവർക്കു
 ജ്യോതിർദ്വൈതയെഴുതുന്നവർക്കു
 രൂപവതി ന സുധാ നയനാനം;
 പെണ്ണുതമ്പുരാണി പുണ്യനി⁹⁸ * മതി
 മണ്ണിലുൾപ്പെട്ടവർക്കു വെളിപ്പെടുത്തലോ; (8a)

93. ഉടൻതന്നെ മുന്നകടമകൾ പൊടിഞ്ഞു പോയിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതായ
 * എന്ന ഭവനമുള്ള വ്യഞ്ജനമുണ്ടെന്നു നിർണ്ണയിക്കുന്ന
 * അതിന്റെ ആദിഭാഗം കാണാം. അടുത്തതു രണ്ടും തന്നെ
 * യായിരിക്കുന്നു.
 തിരു.
 * രക്ഷണം ഓല പൊടിഞ്ഞു നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു
 * കാരാചിഹ്നം (a) കാണുന്നുണ്ട്. അതു
 * ന്നു അനുമാനിക്കാം.

പുവില്ലത്തിലിരുക്കു⁹⁹തേവൻ
 പുവില്ലിക്കു ചമൈച്ചിതു കിംവാ
 പൂവല്ലാതുതൊരസ്ത്രം¹⁰⁰* * *
 ന്നാരിപ്പോയവളാരിലു മഴ¹⁰¹* *
 രൂപവിലാസാ; ചാരണസിദ്ധ-
 സുരസ്ത്രീണാമപി ചാരതയുമ്മമ
 ചേതസ്സാരമൊക്കെക്കൊണ്ടു മു-
 ടിച്ചവളെൻറഥ ഗന്ധർവ്വയുവാ
 ചൊന്നതു കേട്ടിട്ടുണ്ടൊരു¹⁰²* * -
 ന്ബൊങ്ങിന കൗതുകമേവമുവാച

8

ആയില്ലേൾക്ക ഭവാനശേഷമവർതമ്പ
 ട്രാങ്ങിദഞ്ചൊല്ലലാ—

-
- 19. ദേവപദത്തിന്റെ തദ്ഭവമാണ് തേവൻ.
 - 20. മൂന്നോ നാലോ അക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അവയുടെ അടിവശം അല്ലാല്ലം കാണാം. എന്നാൽ ഈ രേഖാലേഖം വച്ചുകൊണ്ട് ഒന്നും ഉറപ്പിക്കുവാൻ നിവൃത്തിയില്ല.
 - 21. അടുത്ത രണ്ടക്ഷരം തിരെ ദ്രവിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. അവ 'കിന്' എന്നായിരിക്കാം.
 - 22. രണ്ടക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു, അവശിഷ്ടരേഖാംശത്തെ ആസ്പദമാക്കി ആദ്യത്തേത് 'ച' ആയിരിക്കാമെന്ന് ഉറപ്പിക്കാം. രണ്ടാമത്തേത് തിരെ കാണാനില്ല.

നിത്യനന്ദകരീ നിതംബനഗരീനാരീശിഖാ¹⁰³

ക്രിയ

കാചീല്പണ്ഡു വടക്കു പോന്നു കമലേവാംഭോജ-

മഞ്ചംപനോ-

ടാവാസന്നിജമാക്കിനാളുതീയമാനല്ലുരിതി-¹⁰⁴

ഖ്യാപിത

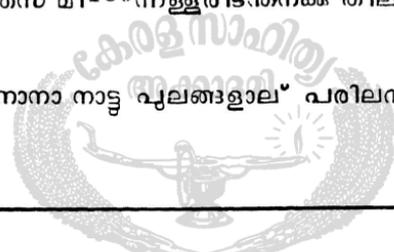
പദ്യം 9

തസ്മി¹⁰⁵നുള്ളുരിടന്തനക്കു തിലകേ താഴാത-

സമ്പന്

നാനാ നാട്ടു പുലങ്ങുലാലു പരിലസനക്ഷത്ര-

താരാധു



103. അടുത്ത അക്ഷരം തീരെ പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. പ്രകൃതം മനുസരിച്ചു അതു 'ലം' ആണെന്നു നിർണ്ണയിക്കാം.

104. അതിയമാൻ അഥവാ അതിയമാനൈടുമാനഞ്ചി എന്നു മഹാൻ പ്രാചീനകാലത്തെ ഒരു ഇടപ്രഭുവായിരുന്നു. ഒരു ദിവസം നിയമമായിരുന്ന അദ്ദേഹം 'അവൈ' എന്ന കവയത്രിയുടെ രക്ഷാധികാരിപദം അലങ്കരിച്ചു യശസ്വിയായിത്തീർന്നു. അദ്ദേഹം എഴുതുകയുണ്ടായ കൃതികളിൽ ഒരുവനായിരുന്നു എന്ന് തമിഴ് ലെക്സിക്ക് 75-ാം പുറത്തു രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ 682-ാം പുറത്തു ഈ എഴുതുകവിലയിരുത്തിയ കൃതികളുടെ നാമധേയം കൊടുത്തിരിക്കുന്നതിൽ അതിയമാനെ ഉൾപ്പെടുത്തുകയാണെന്നില്ല.

105. അള്ളർ ദൈവവാചിയായ ഒരു അറബിവാക്കാണ്.

അർത്ഥാനാമതിഭൂമിമാനതീയമാനൈന്ദ്രേ¹⁰⁶
യഥാമന്ദിരേ
വാഴ്വോനപ്സരസോ ഭവന്നവനഭേ വംശേ
ച കാ¹⁰⁷*സ്ത്രിയാ-

ഗദ്യം 9

കുഹചന വിദ്രുമഭദ്രാകണവതി
കാന്തിമുപേതം ഹരിമണിസുന്ദര-
മന്ദിരമൊരടം (8b)
ഗരുഡോപലസിതമങ്ങാ¹⁰⁸രിടത്തപി;
സൂത്രമണിസ്ഫുരിതാലയമൊരിടം¹⁰⁹;
ധനദപ്രണയിനികേതനമൊരിടം,¹¹⁰
കാഞ്ചനമയ്യഞ്ചിതരചി¹¹¹* * *
* * അതിരി മഹിതാ
തളിയന്തളിയില്ത്തളിരൊളിമേനിമ-
ടന്തയർ കോയിലുമൊത്തു വിഭാതി ച
യത്ര ഹി ചിത്രം.

-
- 106. അതിയമാൻ + ഐന്ദ്രേ = അതിയമാനൈന്ദ്രേ
 - 107. ഈ അക്ഷരം വ്യക്തമല്ല. 'റദ്യാ' എന്നോ 'റഹ്ത്യാ' എന്നോ കഷ്ടിച്ചു വായിക്കാം,
 - 108—110—അടം, ഇടം, ഈ രണ്ടു രൂപവും ഗ്രന്ഥത്തിൽ കാണുന്നുണ്ട്.
 - 111. അടുത്ത അക്ഷരങ്ങളുടെ ഉർദ്ധ്വഭാഗം ഓലയുടെ പൊടിവുനിമിത്തം അഭ്യസ്യമായിരിക്കുന്നു. വസതിരൊരു എന്നായിരിക്കണം ഈ അർദ്ധനഷ്ടമായ അക്ഷരസംഹതി.

പദ്യം 10

പണ്ടേയും ഗദ്യപദ്യപ്രഭൃതിഭിരവിടംവണ്ണി.
 തന്തത് കഥാസ്താം;
 നങ്ങൈപ്പിള്ളേതി കാചിന്നവന¹¹² * * *ശാം
 നായികാ തത്ര ജാതാ
 തസ്യാമാചന്ദ്രതാരാവധി പെരിയ പുകഴ്ക-
 ച്ചിപോലച്ഛിയാപി-
 ന്റുല്ലന്നാസൗ ച പെറാൾ തതണതയിർ-
 മ¹¹³ * * *മപ്പെണ്ണിര

പദ്യം 10

മഴയിൽ മലക്ഷ്മിയനിഴൽ-
 തഴയണി കഴൽ പുറവിലസിതാ;
 കഴവിമതിനേരളികലളിതാ;
 കഴിയിലെഴുമക്കവളമഴവം-

-
- 112. കാല ഭ്രമിച്ചു മുന്നക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇവയിൽ ആദ്യത്തേതു 'ളി' ആണെന്നു നിർണ്ണയിക്കത്തക്കവണ്ണം രേഖാംശം അവശേഷിക്കുന്നുണ്ട്. അടുത്ത രണ്ടക്ഷരവും തീരെ പൊടിഞ്ഞു പോയിരിക്കുന്നു. 'നവനളിനദൃശാം' എന്നായിരിക്കണം ഈ ഭാഗം.
 - 113. അടുത്ത മുന്നക്ഷരങ്ങളിൽ ഒന്നാമത്തേതിൽ രേഖം സ്പഷ്ടമായിട്ടുണ്ട്. ഉകാരചിഹ്നം ഏകദേശം ദൃശ്യമാണ്. രണ്ടാമത്തേയും മൂന്നാമത്തേയും അക്ഷരം തീരെ കാണാൻ പാടില്ല. "മതക്കിട്ട മപ്പെണ്ണിരണ്ട്" എന്നു വായിക്കുന്നത് ഉപപന്നമായിരിക്കും.

പിയ^{114*} *ശൂന്നേറിയല്^{114*} മിഴിയാൾ;
 കഴലിലൊലിനേർമഴലമൊഴിയാൾ;
 പകഴമണിവാത് പകലൊഴിവിനാ-
 ലഴക പൊഴിയുന്മുഴമതിമുഖി;
 തഴകമ^{115*} *ശൂന്നേറിയല്^{115*} മിഴിയാൾ;
 റിഴകമതില്^{115*} മേന്മേഴുമുലയിനാൾ;
 ഒഴകയമുനാവഴിമയിരൊഴുകിലകമുദരാ;
 പിഴുവിയ മനോഭവമണിരഥപ്രതിമ-
 ജഘനാ; (9a)
 കൊഴുകൊഴ മിഴക കളിർകതളിയെ-
 പ്പഴിചെയുമെഴിൽകറകയുഗളാ;
 കഴമയരിയൊത്ത സിതനഖാ;
 പഴമകളയുന്മിഴിയാൾ;
 മെഴുമെഴ മൂറ്റത്തിരുവുരുവിനാഴ്¹¹⁶
 കഴകമറിയുന്നിജഗുണഗണൈരഴകിതി
 പൊലിഞ്ഞുള്ളവകളില്¹¹⁶ പ്രഥമജനിതാ.

114. രണ്ടക്ഷരം തിര നഷ്ടപ്പെട്ടുപോയിരിക്കുന്നു. “പുകഴെറും” എന്നോ മറ്റോ ആയിരിക്കുന്നിരിക്കാം.
 115. ഒരക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടുപോയിരിക്കുന്നു. “തഴകമവരളുഴൽ” എന്നായിരിക്കാം. 116 തിരുവുരുവിനാൾ.

ഗദ്യം 11

തളിരടേ തരളതാതളർവളന്തന്നിറ-
 ന്തളപരക്കിൻറ താദ്രോജ്ജല¹¹⁷ * * *
 പുറവടിദ്യുതീയുടേ പുറവുറം വയ്ക്കുമ-
 പ്പുതിയ പൊല്ത്താമരൈപ്പുറവിതൾ-
 പൊലിവിനാ—
 ലനമെന്നടയുമപ്പിടിയുടേ നടയുമൊ-
 ട്ടനൃമല്ലാതവ (ാ) * ¹¹⁸ലസലീലാഗതാ;
 കണ്ടല്മൊട്ടിനെയുമകണ്ടകം കുപ്പുതി
 കണ്ട ഭിദ്യാകണൈക്കാലീണൈക്കാന്തിയാൽ;
 തുംപി വകൈ തുലോത്തുടവുതാം കതളിയു-
 റ്റോൽക്കമാറാവതത്തുടയിണൈത്തോരണാ;
 തീട്ടുമാമണ¹¹⁹ ലൈയുന്തിണെണിത്തേരെയു-
 ന്നിഷ്ഠവെല്ലുരുതൈന്തിരളുമല്ലില¹²⁰ത്തടാ

-
- 117. അട്ടത്ത അക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. എന്നാലും അതിൽ
 ൽപ്പ എന്ന അംശം ഉണ്ടെന്നിർണ്ണയിക്കത്തക്കവണ്ണം രേഖ
 അവശേഷിക്കുന്നുണ്ട്. തുടൻ്റുള്ള രണ്ടോ മൂന്നോ അക്ഷരം തീരെ
 നഷ്ടപ്പെട്ടുപോയിരിക്കുന്നു.
 - 118. തുടൻ്റ ഓല പൊടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. 'വാറലസലീലാഗതാ'
 എൻ്റ വകാരത്തിൻ്റെ ദീർഘവും നഷ്ടപ്പെട്ടുപോയ 'റ'
 എന്ന അക്ഷരവും ചേർന്നുവായിക്കുന്നതു് അസംഗതമാകയില്ല.
 - 119. 'ണൈ' എന്തെഴുതിയിട്ടു് 'ഈ' എന്ന അംശം മാത്രം വെട്ടി
 കളഞ്ഞിരിക്കുന്നതായി തോന്നുന്നു.
 - 120. അൽക്കിടം, അൽക്കിടം, അൽക്കിതം എന്നീ രൂപാന്താരങ്ങളും
 ഈ വാക്കിനുണ്ട്.

വടദലാകൃതീയുടേ വടിവു വാട്ടാമള¹²¹-
 വരവലീശോഭിമനോദരോല്ലാസിനി;
 മയിരൊഴുകിനനോഹരതയാ മാഞ്ഞുപോ-
 ള്ലനമൗർവ്വിലതാ¹²² * * * * *
 തുടിയീടെത്തുലനയാ തുടിയളനേരമ-
 തുടരവല്ലാതവഞ്ചിക്കൊടിവിഭ്രമാ;
 പൊൽക്കടത്തെയുടുൻപുമല¹²³* ന്തെയും (9b)
 പൊ¹²⁴* * * * * കോരകാ;
 വാകമാലൈക്കു തൻ വലയനാദങ്ങളാൽ
 വാഴ്ക്കയില്ലെൻറു വാവിട്ടു ചൊല്ലിന ഭൂജാ;

121. അള = അളവ്.

122. അടുത്ത ഏഴക്ഷരം പൊടിവുനിമിത്തം ഏറ്റവും അവ്യക്തമായിരിക്കുന്നു. ഭാഗീയമായിക്കാണുന്ന ലിപിവിന്യാസത്തെ ആസ്പദിച്ച് ഈ ഭാഗം മധുപമാലാപ്രഭാ എന്നു പുനഃസംവിധാനം ചെയ്യാം. തുടൻള്ള ഏഴക്ഷരത്തിന്റെ ഉപരിഭാഗം അല്ലാപ്പം നഷ്ടപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിലും വായിക്കുവാൻ വലിയ വൈഷമ്യമില്ല.

123. അടുത്ത അക്ഷരത്തിന്റെ എകാരചിഹ്നം (ഐ) മാത്രമേ വ്യക്തമായിക്കാണാവൂ. മറ്റു രേഖാംശംകൊണ്ടും പ്രകൃതംകൊണ്ടും മലർത്തൊത്തെയും എന്നുവായിക്കാം.

124. അടുത്ത അക്ഷരങ്ങൾ ഓല ഭൂവിച്ച് നഷ്ടമായിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെഭാഗം പോക്കെട്ടുറുന്ന എന്നായിരിക്കാമെന്ന് ഊഹിക്കുവാൻ അല്ലമായ അവശിഷ്ടരേഖ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നു.

പരമരൂപുഷനുടേ പാഞ്ചജന്യത്തെയും
 പാതുതുതോൻറിക്കുമപ്പരിലസൽഗളശിഖാഃ
 മററു പെററുദിതചന്ദ്രനു മുന്നേ മുയൽ-
 ക്കെറമുക¹²⁵ക്കേടു ചെയ്യുമുഖാംഭോരുഹാ
 പകഴമാമണിയെയും പകപബിബത്തെയും
 പാതുതുതോൻറിക്കുമ¹²⁶* * * ധരസ്യധാ;
 മുല്ലനന്മലരിലും മുത്തിലും മുത്തുട-
 ണ്ടഴകിൽ മുഴുകിൻറ മുഗ്ദ്ധസ്മിതാ¹²⁷;
 കിന്നരീഗീതമും കിളിയുടേ മാററമും
 കിമപി കീഴിട്ടുമളം കേളിമഞ്ജുളരവാ;
 നക്രകേതനസരോനളിനകർണ്ണികകളും
 നവതിലപ്രസവമുന്നാണമന്നാസികാ;
 കരുകന്ദപ്പദപ്പണരൂചിം കേവലം
 കവലയാക്കിന കപോലസ്ഥലാലംകൃതാ,

125. മുകും; മുഖത്തിൻറ തദഭവമാൺ.
126. അടുത്ത രണ്ടക്ഷരം തീരെ പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. മൂന്നാമത്തേതിൻറ ആദ്യഭാഗവും കാണാനില്ല. എങ്കിലും അതു 'വാ' ആണെന്നു ഹരിക്കാം. ആകെക്കൂടി നോക്കുമ്പോൾ 'തോൻറിക്കുമപ്പേലവധരസ്യധാ' എന്നായിരിക്കണം ലേഖനം ചെയ്തിരുന്നതെന്ന് തീരുമാനിക്കാം.
127. ഈ വാക്യത്തിൽ അക്ഷരലോപംകൊണ്ടു വൃത്തഗന്ധം കുറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

കാമപാശത്തെയും കനകഡോളകളെയും
 കാളികൊള്ളിൻ കർണ്ണദധീവർണ്ണിതാ;
 മറി^{128*} നീക്കണ്ടയുത്താനുടേ നേത്രമും
 മറുതലൈച്ചഴിയുമമ്മല്ലനീലേക്ഷണാ;
 ചിത്തസംഭവനുടേ ചിതവില¹²⁹ നെറിയലൈ-
 ചില്ലയാക്കിന ചലച്ചില്ലിവല്ലിയുഗാ;
 പടർചടൈത്തം^{129*} രാമ്പനിമതിപ്പുകതിയൈ-
 പരിശൂറനെറിയല്ലരിഭവനീ പരം;
 താഴ്പനൈകല തനിക്കുരിരിട്ട¹³⁰ ഉികല-
 നണ്ടഴൈക്കിൻ കർമേലമെൻറിവകളൈ-
 ത്തായമാടിത്തഴൈച്ചുവീരളാമോദി^{131*}
 * * മവാർകുന്തലാല്¹³¹ത്താമവൽകന്ദരാ;
 പൊന്നൊളിത്തുമയൈച്ചൊങ്ങുബിംബത്തിനാ-
 ല്ലൊന്നു പോരൈന്റു പോർ തണ്ടമംഗോ-

ഇളപലാ; 132

- 128. അക്ഷരം പകുതി പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. 'വ' ആയിരിക്കണം.
- 129. അടുത്ത അക്ഷരം കുറച്ചു പൊടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. 'പി' എന്നാണെന്നു തീരുമാനിക്കാം.
- 130. ഇരിട്ട് = ഇരുട്ട്.
- 131. മൂന്നക്ഷരം തീരെ നഷ്ടപ്പെട്ടുപോയിരിക്കുന്നു.
- 132. അടുത്ത രണ്ടക്ഷരം പാടേ ഭ്രവിച്ചിരിക്കുന്നു. മൂന്നാമത്തെ അക്ഷരം അല്പം പൊടിഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിലും 'ല' ആണെന്നു സ്പഷ്ടമാണ്. സകല എന്നായിരിക്കണമെന്ന് പ്രകൃതാനുസാരം അഭ്യൂഹിക്കാം.

* *ലനാരിഗുണൈസ്സുകുദിതാ നിരപമാ
വർദ്ധിതാ പിന്നെയങ്ങച്ചിയാക്കിയ പെ-
ണ്ണിയിച്ചിതീയ(ാ)133* തയാലോകിതാ.

പദ്യം 11

അക്കാലത്തിയമിഞ്ഞു പോന്നതിയമാനല്ലൂരിൽ
നിൻറങ്ങനെ
പത്മാ പാ134ലു്കടല്തന്നിലു്നിൻറിവ ശല
പ്പത്തേ മനോജ്ഞാകൃതി
135* *ശ്രീരവിണാ ചിരം വിരചിതേ കോലത്തു
പുക്കാൾ പുരാ
പുണ്യമായവഗാത്രവൽപ്പറകിഴാനാടിൻറണി-
ഞ്ഞാളിദം

-
- 133. 'യാ' എന്ന സർവനാമത്തിലെ ദീർഘചിഹ്നം കാണാനില്ല, അടുത്തതായി ഒരക്ഷരവും നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അതു് 'സാ' എന്നായിരുന്നിരിക്കാം.
 - 134. ഗ്രന്ഥത്തിൽ. പതിവിനു വിപരീതമായി കകാരത്തിനു് ദ്വിത്വം കാണുന്നില്ല.
 - 135. രണ്ടക്ഷരം, ഓല പൊടിഞ്ഞു് അദൃശ്യമായിരിക്കുന്നു. 'വീര' എന്നോ മറ്റോ ആയിരുന്നിരിക്കാം.

പദ്യം 12

ഏവം തസ്യ വചോ നിശമ്യ കനിവു—
 റോനാ¹³⁶ * * * *തേ-
 ന്നരത്യാവേശമനിദ്രയാ പുലർവളം ചിത്തിച്ചിത
 ന്നങ്ങനേ
 കാമി കാമരിപും വണ്ണങ്ങിയവീടെച്ചാത്രേണ
 പോയാനടൻ
 ഗന്ധർവ്വോപി ച ഗന്ധ¹³⁷ * * * * *രസ്യ
 നികേതം പ്രതി.

ഗദ്യം 12

വാണിയമഴകിതു വീണിയ¹³⁸ വിറാവ
 കോണിയ വൈയ്ത്തവയരിയോ നെല്ലോ;

-
136. അടുത്ത രണ്ടക്ഷരം പകുതി വിതമേ കാണാവൂ. എങ്കിലും 'മിനി' എന്നു വായിക്കാം. തുടർന്നുള്ള രണ്ടക്ഷരം തീരെ അപ്രത്യക്ഷമായിരിക്കുന്നു.
137. അച്ചക്ഷരം ഏഴുതിയിരുന്ന പത്രഭാഗം ദ്രവിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെ അക്ഷരത്തിൽ സകാരമുണ്ടെന്നു തീരുമാനിക്കത്തക്ക രേഖ കാണുന്നുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് 'സിന്ധുര' എന്നവാക്ക് ഉണ്ടായിരിക്കുമെന്നു ഹിക്കാം = ഗന്ധസിന്ധുരഗതേരസ്യ.
138. 'വി' യോ 'പി' യോ എന്നു സന്ദേഹം തോന്നും. 'വി' ആയരിക്കണം.

പിച്ഛനാട്ടിനു പോക ചര¹³⁹* * *
 *ചുള നിങ്ങൾ നിറുപ്പിച്ചുളവിൽ
¹⁴⁰*ചുളവില്ല നമക്കറിയോന്നാം
 പൊച്ചുളവുഞ്ചതിയും വല്ലേൻ ഞാൻ;
 തൃച്ചുളരിപ്പെരുമാ¹⁴¹* * * റൻ
 പച്ചയളന്നല്ലച്ചുൻ തരല¹⁴²*
 * * വടിയുമിച്ഛേലയുമൊൻറരൈ-
 യച്ചു പെറൻറതു കച്ചുഞ്ചൊല്ലാം;
 പച്ചെപ്പമിവ വിച്ചെ¹⁴³* *
 * * * മളതൃയ നിന്നെച്ചാൽ
 പത്തച്ചെറി¹⁴⁴ക്കാൺമരിതറിവോർ.
 കമ്പിളി തരക കരംപടമും കൊൾ
 കംപിളി നാടുടയെടികളിരുപ്പാൻ.

139. അടുത്ത അക്ഷരം അപ്യക്തമാണ്. എങ്കിലും 'കി' എന്നായിരിക്കാമെന്നു ഓർക്കാം. തുടർന്നുള്ള രണ്ടക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.
140. അടുത്തതു് 'ഓ' കാരത്തോടുകൂടിയ ഒരു വ്യഞ്ജനമാണ്. ഗ്രന്ഥത്തിൽ 'ഓ' എന്ന് വ്യഞ്ജനാക്ഷരംകൂടാതെ സ്വരത്തിന്റെ ചിഹ്നം മാത്രം കാണുന്നുണ്ട്. (കൊ?)
141. രണ്ടോ മൂന്നോ അക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതിന്റെ ഏകാരചിഹ്നം (ഐ) കാണുന്നുണ്ട്.
142. അടുത്ത അക്ഷരം ദ്രവിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. രണ്ടാമത്തേതു് 'പ'യോ 'വ'യോ ആയിരിക്കാം.
143. ഒന്നോ രണ്ടോ അക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.
144. 'ക' എന്നും 'കെ' എന്നും വായിക്കാം. ഈ അക്ഷരം വെട്ടിയിരിക്കുന്നോ എന്നും സംശയിക്കാവുന്നതാണ്.

കുപിയൊരൻപതു നംപി പറെഞ്ഞതു
 ചെപ്പുനിറത്തിനതയ്നതു പോരും;
 ചെമ്പടമൊട്ടുവരുപടി കൊള്ളു—
 നെമ്പ്രാനച്ചിവ ചംപ്രാണിപ്പടി
 നമ്മാണക്കൊട^{145*}ണി കുറെക്കിലു—
 മമ്മാണിക്കി പെറുമാവിത്തന
 ഒപ്പാന്മാരിത്താ പാണ്ടി കൊടുത്തവ
 മീണ്ടു വരിൻറതു നീണ്ടിതു കാലമി-
 നിക്കൊളെവാരാർ വേണ്ടുകിലിന മ-
 രൈപ്പണമൊഴിവിതു^{146*}ലി മുപ്പല-
 മൊപ്പട വില്ലിതു തപ്പമെനക്കിതു
 ചുക്കൊരു പലമേ വില്ലുരുതേറ-
 ചുക്കുര തരുവൻ തക്കരി തരുകിലു-
 പപ്പുക്കുരമുലമമുക്കിരമും കൊൾ
 ചോളത്തരി ^{147*}വ വെള്ളെക്കരി കൊൾ

145. രണ്ടു മാത്രയുള്ള അക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. 'മാ' എന്നായിരിക്കാം.
146. രണ്ടക്ഷരം ഭൂവിച്ചിരിക്കുന്നു, ഒന്നാമത്തേതു് തിരെയില്ല. രണ്ടാമത്തേതിന്റെ അംശമുണ്ടു്. അതു് 'പ്പാ' ആയിരുന്നിരിക്കണം തിപ്പലി എന്നു വായിക്കുന്നതു് പ്രകൃതത്തിനു് അനുഗുണമായിരിക്കും.
147. ഒരക്ഷരം തിരെ നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

കോ^{148*} * ഉവിതു നാളെക്കുറവിനി
 മിളകും വൊള്ളകളുരുണിതു
 കളയുന്തമതു തുളനംപിയൊടൊരു
 വ^{149*}തം പറയെമ്പടും കാമ്പും
 കാൺപിതു കൊൾകിപ്പട്ടിനി വന്തോലു്
 തോൽക്കും വേണ്ടാ പട്ടളിനായർ
 പറഞ്ഞതിലൊട്ടൊരു നെട്ടന്താമാം
 പട്ട^{150*}രകതിരുവാണ മുതൽപേ-
 രട്ടെരെയെട്ടോ വ^{151*}തിയുമൊണ്ടൊരു
 ചെട്ടല്ല ചൊന്നതു പട്ടട്ടപ്പാൻ
 തരുവൻ, തരലാം കേട്ടോം കാശിതി-
 151¹⁵¹ട്രാവി * യിട്ടെ^{152*}കൈംപണകനോ-
 ടിറയച്ചൊല്ലമാട്ടൊത്തുഹ്മ
 കരേണ ഹിസ്സവഡിസേഹ്മീ

-
- 148. രണ്ടക്ഷരം മുഴുവൻ പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു.
 - 149. അടുത്ത അക്ഷരത്തിന്റെ അല്ലെങ്കിൽ രേഖ മാത്രമേ കാണാനുള്ളൂ. 'ള' എന്നാണെന്നു് ഉപഹിക്കാം.
 - 150. ഒരുക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു.
 - 151. അടുത്ത അക്ഷരത്തിലെ ലകാരത്തിന്റെ അംശം കാണാനുണ്ടു്. 'ലെ' എന്നായിരിക്കണം അക്ഷരത്തിന്റെ പുണ്യരൂപം.
 - 152. അടുത്ത അക്ഷരത്തിന്റെ ഉപരിരേഖാംശംമാത്രം കാണാനുണ്ടു്. അതു് ഇന്നതാണെന്നുഹിക്കുവാൻ വിഷമമായിരിക്കുന്നു. 'ററ' ആയേക്കാം.

കഹതുഹൻവഹുകെജ്തപണ ദേദ,
വാരിത്തപ്പനീരഡയിദാ

ഹാവര¹⁵³ * * * * * യ

പഡണി പുതൈ കച വൈത്ത വിഛൈകപി-
(11b)

ലൈക്കയിനെകയിനമഗാ ഒള്ളി

154* *രേമക്കിക്കീരേഗുപ്ചസ-

ഹട്ടം വെല്ലം ദേവാ 155* * * * * യ

എസ്സാനെസ്സിതി മലയാളര¹⁵⁶

ചോഴിയരാട്ടിരിയർകരുനാടകകട-

കശകാദികൾ നാനാദേശികൾ

പേശ്രം വാണിയഭാഷാഭൂഷിത-

മങ്ങാ¹⁵⁷*യുമഥ കണ്ടു നടന്നാൻ.

153. എട്ടൊമ്പതക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെരണ്ടക്ഷരത്തിന് ഈകാരസ്വരമുണ്ടെന്ന് അവശിഷ്ടമായ രേഖകൊണ്ടു തീരുമാനിക്കാം.

154. രണ്ടക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു.

155. എട്ടുപത്തക്ഷരം എഴുതിയിരുന്ന ചൊയുടെ ഭാഗം ഭ്രവിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെ നാലക്ഷരം 'എല്ലച്ചെണ്ണാ' എന്നു വിഷമിച്ചുവായിക്കാം. അവസാനത്തെ അക്ഷരം 'ഞ്ഞ' ആയിരിക്കാമെന്നും ഉറപ്പിക്കാം.

156. 'ട' കഴിഞ്ഞു 'ർ' എന്നെഴുതിയിട്ടു വെട്ടിയിരിക്കുന്നതായി തോന്നുന്നു.

§ 'യ' കഴിഞ്ഞു, ല എഴുതി വെട്ടിയിട്ടു ര എന്ന് അതിന്റെ പുറത്തു എഴുതിയിരിക്കുന്നു.

157. അടുത്ത അക്ഷരം കുറെ പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. അതു് 'ടി' എന്നായിരിക്കണമെന്ന് ഉറപ്പിക്കാം.

ശബ്ദം 13

പിന്നെയൊട്ടുംങ്ങനേ ചെൻറവാറേ മുഹൂഃ
 പിന്നലൊട്ടേടമുജ്ജന്നലൊട്ടേടമു
 കാട്ടിയൊട്ടെത്തുണി^{158*} ചുട്ടയും വാങ്ങുവ-
 ചുക^{159*} *വചുട്ടിയക്കയ്യമാട്ടിക്കുറെ-
 കിൻറപേയ് പട്ടിനാപോലെ തീൻതാട്ടുമി-
 ല്ലാത നാണത്തിനാലു വട്ടു^{160*} കട്ടമേ
 നിങ്കടൈപ്പാഴ്കു^{161*} * കട്ടമൊളേളാക്കുൻറ-
 തുന്തൊട്ടവക്കുതുലോം കട്ടമൊണ്ടായ്-
 വരുന്നട്ടമായ് പോയിടം മുട്ടി ചുട്ടിട്ടു
 നിൻ^{162*} *ഞ്ചിലു വച്ചാലിരക്കിമെല്ലോ കറു
 പ്ലമമെലിമമേറിക്കിടൈ പയ്ത്തിനിപ്പറയി
 നിൻ പൊത്തിനില്ലുക¹⁶³ വെഴച്ചത്തിനിപ്പോവ

- 158. 'ചു'യുടെ മുന്യ് ഓല പൊടിക്കുവാനിരിക്കുന്നു.
- 159. അടുത്ത രണ്ടക്ഷരം പൊടിക്കുവാനിരിക്കുന്നു.
- 160. അടുത്ത അക്ഷരത്തിന്റെ ഏകാരചിഹ്നം സ്പഷ്ടമായി കാണാം. തുടർന്നുള്ളതു് 'മ' എന്നായിരിക്കാൻ ഇടയുണ്ടു്.
- 161. അടുത്ത അക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ അതിന്റെ അനുസ്വാരചിഹ്നം കാണാനുണ്ടു്.
- 162. രണ്ടക്ഷരം പൊടിക്കുവാനിരിക്കുന്നു. രണ്ടാമത്തേതിന്റെ അവസാനരേഖാംശം കാണുന്നതിൽനിന്നും അതു് 'ന' എന്നായിരിക്കാമെന്നു വിചാരിക്കാം.
- 163. ഈ അക്ഷരം 'ക' തന്നെയായിരിക്കണം. സാധാരണയിൽ നിന്നു് അല്പം ആകൃതി വ്യത്യാസമുണ്ടു്

നീചത്തി നീ മത്തിമിനിനാപോ^{164*} * * *
 മുക്കവരെയുന്തത്തിയേറീട്ടുമൊൻറയ്ക്കി (12 b)
 നൊൻറിലപോൽ നിള്ളെട്ടു ധൈച്ചുട്ടനിരച്ചുനി
 യത്തോട്ടുപോകളുണിപ്പലയി നിൻചിള്ള-
 യെപ്പൊരുമടന്തളുമത്തവിട്ടു^{165*} * * * പെറാ
 മുറീതലേ മറുതലൈച്ചാൻറിനിചൊല്ലുകിൽ
 ചൊല്ലവൻ തണ്ടമായ്ക്കാടൊരാഴക്കുകൾ
 തിരനലൈത്തണ്ടനായനമുടൈപ്പണ്ടികാ-
 ട്റ്റിന തുട^{166*} * * * * * ന്റീട്ടവ-
 പെണ്ടിലച്ചിട്ടു^{167*} * * * തെല്ലാമുമി-
 ണ്ണാക്കിടന്നോർ ചൊല്ലുക്കണ്ടമേ പാക്കിയം

164. രണ്ടോ മൂന്നോ അക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. അവസാനത്തേതു് പഴുതികാണാം. അതു് 'തു' ആണെന്നു് ഏറെക്കുറെ തീർച്ചയാക്കാം.

§ രണ്ടാമത്തെ പുള്ളി എഴുതിയിട്ടു് അതിന്റെ മുകളിൽ 'യ' എഴുതിയിരിക്കുന്നു.

165. നാലക്ഷരത്തോളം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. 'ടു' വിനെത്തുടൻള്ള അക്ഷരം 'പെ' എന്നായിരിക്കാം. ഒടുവിലത്തെ അക്ഷരത്തിന്റെ അനുസാരചിഹ്നം കാണാനുണ്ടു്.

166. നാലഞ്ചക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കണം. ഒടുവിലത്തേതിന്റെ ഇകാരചിഹ്നം കാണാം. ആ അക്ഷരം 'നി' ആയിരിക്കാം.

167. മൂന്നക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഒടുവിലത്തേതു് 'ണ്ട' എന്നാണെന്നു് ഹികതകവണ്ണം രേഖാംശം കാണാം.

വാഴ്ചക്കായ്ക്കു വരാലു്, പരലു്കു പതർ നെ-
 ള്ളൊളൊരിതെൻറിത്താനേ
 മീൻ വില്ലു 172* * * * * ക്കി * * * * *
 * ഇഹലം. (12 b)

ഗദ്യം 14

കരിളോടൊരു പേമുയ്യുണ്ടു പിരാ-
 നിരുളോടി 173* * നിറുളുളുവന-
 പ്പരിപാടിതപാദതലംഗുലിനാ
 പരി 174* * * ട്ടുയായക കടാ-
 വുരുപാട്ടു, നറുന്തയിർവെണ്ണു കവ-
 ന്നുരലോട്ടു തളെച്ചതു മീഴു്തുവിര-
 തെന്തൊരുപാടി, തമാമരുതിനിടയേ
 മുരലാടരമാമണിയോട്ടു നട-

172. അടുത്ത പതിമൂന്നു ക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. ഇടയ്ക്കു് 'കി' എന്നൊരു ക്ഷരം കഷ്ടിച്ചു കാണാം.

* ഈ യകാരം വെട്ടിയിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു. 'ഇഹലം' എന്നു തുടങ്ങി ഈ അക്ഷരം. വരെ എഴുതിയിരുന്ന പത്രഭാഗം അടന്നിരിക്കുന്നു. 'പേമുല' എന്നായിരിക്കണം പദം.

173. അടുത്ത രണ്ടു ക്ഷരം ജീർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു. 'ഇരുളോടി'യെന്നിറുളുളു എന്നു വായിക്കാമെന്നു തോന്നുന്നു.

174. മൂന്നക്ഷരത്തോളം ചിലപൊടിഞ്ഞു നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. തുടർന്നു കാണുന്ന മൂന്നക്ഷരവും (ട്ടുടയാ) പ്രായേണ പെടിഞ്ഞിരിക്കയാണു്. ഒട്ടുവിലത്തേതു 'ച' ആയിരിക്കാം.

നരയാട കഴുത്തിലുലാവി*175ര-
 പ്പരമോടിയുടൻ വിളയാട്ടമവ-
 ങ്ങളിടനി കാർകുഴലാച്ചിയാർകുൻ-
 പരകീഴുകിലുനിറയാതമുത-
 നി176* *തെലമേച്ചുകളിക്കമ177 *
 * * (ഭ)യാടരവിന്തലമേലിന്താ-
 യ്ത്തിന്തനാടകമാടിന കോവലർകോ-
 ന്തൽ പാടിന വണ്ടു തുഴാമുടിയ-
 ന്ത178 * *നകോയിലമനോജ്ഞത179 *
 * *നാടകചാലദശായമയാൽ.

ഗദ്യം 15

പെയ്യും കരുമുകിലിരിൾനിര നീല-
 മയ്യെൻറിവകളൊടിയലിന കാന്തിം-

-
- 175. അടുത്ത അക്ഷരം പ്രാണി ഇരയാക്കിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അത് 'നൊ' ആയിരിക്കാം.
 - 176. രണ്ടക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതിന്റെ ഐകാരചിഹ്നം (ഐ) കാണാനുണ്ട്.
 - 177. അടുത്ത രണ്ടുമനക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു.
 - 178. അടുത്ത രണ്ടക്ഷരം ഏഴുതിയിരുന്ന പത്രഭാഗം ഭൂവിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. 'മരുവിടിന' എന്നാകാം.
 - 179. രണ്ടോമുന്നോ അക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

180 *പയ്യം കരകലിതാസിഹതാസുര-
 യു¹⁸¹ * *ശ്രീയില് വീരത്തെ മരണാ-
 മെയ്യും കണ ചില ചിലയൊട്ട ദധത-
 യൈയ്യും മൃഗയാവിഹരണി¹⁸² ചതുര-
 ണെയ്യ¹⁸³ * * ന മണിഭൂഷണരുചിരം (13 a)
 കായ്യച്ഛലരണികഴല് മകുടോജചല-
 മെയ്യംപുടയവനുരുവെരി ചെയ്യ-
 ണയ്യന്തിരികിലുമുലകുടയോനം

180. 'പ' യുടെ മുമ്പിൽ ഓല ഭൂവിച്ചു പോയിരിക്കുന്നു. എങ്കൾ ചിഹ്നം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കാം.

181. അടുത്ത അക്ഷരത്തിന്റെ ആദിഭാഗം മാത്രമേ കാണാവൂ. ബാക്കി പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. കാണാവുന്ന രേഖയനുസരിച്ച് അത് 'യ്യ' എന്നാണെന്ന് അനുമാനിക്കാം. 'യ്യം' എന്ന് ഇതിനു മുമ്പും പിമ്പും ആവർത്തിച്ചു കാണുന്നതിനെ ആസ്പദമാക്കി നോക്കുമ്പോൾ ഇവിടെയും 'യ്യം' എന്നായിരിക്കാനാണ് ഇടയുള്ളത്. ഇതിനടുത്തുള്ള രക്ഷരം തീരെ പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. അത് 'വ' ആയിരിക്കുമോ?

182. വിഹരണ എന്നു കഴിഞ്ഞു 'ശീല' എന്നെഴുതി വെട്ടിയിരിക്കുന്നു.

183. ഓല അല്പം പൊടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. 'യ്യ' സ്തുശേഷം അനുസ്വാര ചിഹ്നം ഉണ്ടായിരിക്കണം. കൂടാതെ രക്ഷരം കൂടി നഷ്ടപ്പെട്ടു പോയിട്ടുണ്ട്.

വയ്യന്നിഖിലമ¹⁸⁴* * * * *
 * * * തിരുമകനൊ മനോഹര-
 മയ്യുകോവിലിലവിടെ വിളങ്ങി-
 ന്റയ്യൻ തിരുവടിതന്നെയുമമ്പൊട്ട
 കയ്യും കൂപ്പിയവമ്പുനരവർശ്ത-
 ന്ബൊയ്യറൊഴകി¹⁸⁵ * * * * *ാൽ.

പദ്യം 14

അവനളകയുമെല്ലാ¹⁸⁶ ● ● ●ാൻ കണ്ടു കണ്ണി-
 നപീച പെരുക വിചൈച്ചൊക്കാപ്പദം ഭൂതിസാരൈ
 അനപമരൂചി കണ്ടാനച്ചിയാര¹⁸⁷ ● ● ●
 ഭവനമതിമനോജ്ഞം ഭാന¹⁸⁸ ● ● ബി മാടം.

- 184. അടുത്ത രണ്ടക്ഷരത്തിന്റെ അല്പംഭാഗം വീതം കാണാം. അവ 'ഉന്ന' എന്നാണെന്നു് അനുമാനിക്കാം. തുടർന്നുള്ള അഞ്ചാക്ഷരം പൊടിവുമിരിക്കണം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.
- 185. അടുത്ത അക്ഷരത്തിന്റെ അംശം അവശേഷിക്കുന്നുണ്ടു്. അതു് 'യ' ആണെന്നു് ഹരിക്കാം. ഇതിനെത്തുടർന്നുള്ള മൂന്നു നാലക്ഷരങ്ങളോളം ഓലപൊടിഞ്ഞു നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.
- 186. രണ്ടുമൂന്നക്ഷരം പൊടിഞ്ഞു പോയിരിക്കുന്നു.
- 187. അടുത്ത മൂന്നക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അവ (ഉ)ണ്ണിയച്ചി' എന്നായിരിക്കണം.
- 188. രണ്ടക്ഷരം കാണാനില്ല ആദ്യത്തേതു് 'മ' ആയിരിക്കാം. അങ്ങനെയൊന്നെങ്കിൽ 'ഭാനമച്ചുംബിമാടം' എന്നു വായിക്കാം.

നമ്പ്യാ 16

വല്ലരിയിൽ കൃതസല്ലപിതം കിളി-
 വല്ലയോസഹ കിഞ്ചന കൊത്തിന
 പല്ലവകമ്പനവെല്ലി¹⁸⁹ ● ● ● ●
 ഹല്ലമലർപ്പൊടിമെല്ലൊഴുകമ്മധു
 കംകമകേസരസങ്കലിതസ്ഥിതി
 കംകമെന്നം കരൽകൊണ്ടുമരിണ്ടളി
 മംകയർകൊ¹⁹⁰ ● ● ● ● ഭിശംകിത-
 മെങ്കലിതാഭിരിലംകമിളംകൊടി
 തൊത്തു മുഴുത്തതിൽ മെത്തയാച്മെത്തന
 മത്തമധുവ്രതമൊത്ത പിടൈക്കു കൊ-
 ടുത്തു ഗള¹⁹¹ ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●
 ● ● ● ടുത്തു കിടപ്പുതൊരുത്തിരി; (13 b)
 നാകമരദൃതിനാകമരഞ്ചില
 നാകമണഞ്ഞണിചന്ദനനന്മലർ-

-
- 189. അഞ്ചു മാത്രകളുള്ള അക്ഷരം, ഓല ദ്രവിച്ചു നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.
 - 190. അട്ടത്ത മുൻ നാലക്ഷരം എഴുതിയിരുന്ന ഓലയുടെ ഭാഗം ജീർണ്ണിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു.
 - 191. അട്ടത്ത അക്ഷരത്തന്റെ എകാരചിഹ്നവും വ്യഞ്ജനത്തിന്റെ ആദ്യംശവും കാണാനുണ്ട്. അതു 'ത്തെ' എന്നായിരിക്കാം. തുടൻ്റ് ഏതാനും അക്ഷരങ്ങൾ നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

192 കാകിൽ കളകണിതാകലമിടിന
 കാകലയോടു കലാവിവ¹⁹³* * *
 *തമലർച്ചന ചുംബികതംകയിൽ-
 മാതർകുഴററന ഗീതഹൃതശ്രുതി
 മാതവിമാലതിജാതിസകേതകി
 പാതിരി താതിരി വീതിയൊരുങ്ങിരി;
 194* *ലർവെള്ളിവിതാനവിരാജിത-
 195* * *രായ തടിച്കപിലാകൃതി
 വണ്ടിനമെങ്ങുമിരിണ്ടതു കണ്ടിരിൾ
 കൊണ്ടലീനതൻറു നടംപ¹⁹⁶* * * *

192. കാകിൽ = കാവിൽ.
193. ആറു മാത്രയുള്ള അക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. ഒടുവിലത്തേതു് 'ചു' ആയിരിക്കണം.
- 194 രണ്ടക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ഒടുവിലത്തേതു് 'മ' എന്നാണെന്നു് അനുമാനിക്കാം.
195. മൂന്നക്ഷരം ജീർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതു് 'ണ്ട' ആയിരിക്കണം എന്നു് അവശിഷ്ടരേഖാംശംകൊണ്ടു് ഊഹിക്കാം. രണ്ടാമത്തേതിൽ 'ഗ' കാരമുണ്ടെന്നു് അവശേഷിച്ച രേഖ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. മൂന്നാമത്തേതു് ഇകാര ചിഹ്നമുള്ളതായിരിക്കാമെന്നും കാണാവുന്നതാണു്. ആകെ കൂടി അലോചിക്കുമ്പോൾ തങ്ങളിർ (തൺ + തളിർ) എന്നായിരിക്കണമെന്നു് ഊഹിക്കാം.
196. ആറുമാത്രയുള്ള അക്ഷരങ്ങൾ ഓല പൊടിഞ്ഞു ലോപിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു.

പുന്നനൂറുപൊടിതന്നി¹⁹⁷ * * * ര
 പൊന്നിറമായിന പുനവഷട്പദ-
 മിന്നവനെന്നമതൊൻററിയത്തുട-
 നിന്നിയ ഭൃഗി പി¹⁹⁸ * * * രത്തിരി;
 അൻറലരിൻറല¹⁹⁹ * * * തടഞ്ഞതി-
 ലൊൻറപടിൻറ സുഗന്ധഭരാഗതി
 തെൻറലിഴന്നറി വരിൻറതുമെമ്പി²⁰⁰ *
 നിൻറമുരൻറ ശി²⁰¹ * * * *ൻറലി
 ചെംപൊന്നിതെൻറ പുലംപുമരംപൊട്ട
 ചെണ്പകമണ്പിന കൊപൊടൊഴം പുല-
 മന്യ വരം പരിശാം പല തണ്പക-

-
- 197. മൂന്നക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.
 - 198. നാലുമാത്രയുള്ള അക്ഷരങ്ങൾ പൊടിഞ്ഞുപോയി.
 - 199. അടുത്ത രണ്ടക്ഷരം ഭൂവിച്ഛിരിക്കുന്നു. രണ്ടാമത്തേതിന്റെ അംശം കാണുന്നതിൽനിന്നും അത് 'ൻറ' ആണെന്ന് ഉറപ്പിക്കാം. 'അലരൻറ' എന്നു വായിക്കുന്നതു ശരിയായിരിക്കും.
 - 200. വൃത്തം നോക്കുമ്പോൾ 'മ്പി' എന്നായിരിക്കണമെന്നു തോന്നുന്നു. രക്ഷരം വിട്ടുപോയതാവാനും ഇടയുണ്ട്.
 - 201. അടുത്ത മൂന്നക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതിനു ദീർഘമായ ഇകാരസ്വരമുണ്ട്. 'ശിലീമുഖ' എന്നായിരിക്കാം പദം.

മിമ്പയ 202* * * * * മൊരുത്തിരി, (14 a)
 അച്ചുവതിപ്പമിലാതിരുതേനിലനി
 രംപരണിതമായ് പ്പെരുകാത്തിയിലി-
 ത്തച്ചിലുരദ്രമരോഹിണിമാരായ്
 മേവുകചമകയിരഞ്ഞിപ്പവിൽ
 പ്രാപ്യ 203* *തിരസഞ്ചിരമെൻറു നീ-
 നൈക്കരതാത ലതാനാമാതിര
 പുണർതങ്ങളിലാലാക്കാത്തജനേന ച
 പുയന്ത്യഃ പൊടിമഞ്ഞൾമനോജ്ഞം
 ഭ്രമരാനനമാർ ചേർവട 204* രടം.
 ചെററിച്ചെറിയു 205* *യഞ്ചിത-

- 202. നാലഞ്ചക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതു് 'നി' ആണെന്നുതോന്നുന്നു. അതിന്റെ രേഖ അല്പം അവശേഷിക്കുന്നുണ്ടു്.
- 203. രണ്ടക്ഷരം ചാല ജീർണ്ണിച്ചു നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ഒട്ടവിലത്തേതിൽ ആകാരസ്വരമുണ്ടു്.
- 204. അട്ടത്ത ഒരക്ഷരം ജീർണ്ണമായിരിക്കുന്നു. എകാരചിഹ്നത്തിന്റെ അംശവും ആകാരചിഹ്നവും അവശേഷിക്കുന്നുണ്ടു്. അക്ഷരം 'മൊ' എന്നായിരിക്കണം.
- 205. അട്ടത്ത അക്ഷരത്തിന്റെ അംശം മാത്രമേയുള്ളൂ. അതു് ററ എന്നായിരിക്കണം. രണ്ടോ മൂന്നോ അക്ഷരങ്ങൾ ഭൂവിച്ചു പോയിട്ടുണ്ടു്. ഒട്ടവിലത്തേതിന്റെ ഇകാരസ്വരചിഹ്നം സ്വപ്തമായിക്കാണാം. മുസ്യു് പുയത്തിന്റെയും പിന്യു് മകത്തിന്റെയും പേർ വരുത്തിയിരിക്കുന്നതോടുകൂടാതെ ഈ ഭാഗത്തു് ആയിലുത്തിന്റെ പേർ ഉണ്ടായിരിക്കുവാനിടയുണ്ടെന്നു് ഉറപ്പിക്കാം. 'ആയിലിയഞ്ചിതമായ്'എന്നു് ആയിരിക്കാം.

മാധ്യമകലാപരമായ ഗതമിതി-
 ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ പേരിൽ-
 ചിത്തിരപ്പള്ളിയിൽ രാജാവിൽ-
 206 * * * വ മഹാനിശ്ചലത്തിൽ-
 207 * * * * * കേട്ട-
 ലധികശ്രദ്ധ 208 സുഖത്തിൽ-
 സെക്രട്ടറിയുടെ അടുത്തു കളിയിൽ-
 ചുമതലയനുവദിക്കാൻ-
 210 * * * ഷർട്ടിംഗ്-
 വിട്ടുപോയ ഭയാഭവി കിമപി വി-
 റൈക്കം കിസലയകളും കവികളും-
 അപൂർവ്വതയോടെ ഉച്ചയ-

206. രണ്ടുപേരും നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.
207. അഞ്ചുപേരും പൊതുവെ പൊതുവായിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെ അക്ഷരത്തിന്റെ ഐക്യരചിതം കാണുന്നുണ്ട്. അത്, ടൈപ്പിന്നായിരിക്കാം.
208. ഇതു മുതൽ നഷ്ടങ്ങളുടെ ക്രമം പാലിച്ചു കാണുന്നില്ല.
209. ഉത്തരം = ഉത്തരം.
210. അവസാനത്തിൽ ദീർഘകാരചിതം (a) മാത്രം കാണുന്നുണ്ട്. പുരുഷന്മാരുടെയും ഉത്രീകളുടെയും കുറിക്കുന്ന പ്രോഷ്ഠപദം എന്ന പദം ഇവിടെ അംഗീകാരമില്ലാത്തതായിരിക്കാൻ ഇടയുണ്ട്.

211 തംബുവിളങ്ങുമഗാനാമ്മലർ ത-
 ന്നിര 212 * * നാലഭിരാമനെച്ചുപൊ-
 ലിത്തൊപ്പച്ചില കാണായ്ക്കാത്ത-
 മ്മൂക്കം കനിയായ്മിക് 213 * * പുത-
 കനവാഭാവിഭവം ഗമിതം
 കോലമലക്ഷുല്മധുകരജ്ജാ 214 *
 * * നാമളമധുരതയുണ്ടാ-
 മുകവാതിരുവാ വിഭ്രമലസിതം
 കൈവലയാഹിതഭാളികചാഡ്യം
 കൊടിയിടെ വടിവുദരാന്തിശോഭിത-
 മേറമിടം പ 215 * * * * കിയ
 തുടയതിനാലപി ഭാഗേനാപ്പിം

14

-
211. ഇവിടെ 'ഉച്ചതയംബു' എന്നായിരിക്കുവാനാണിടയുള്ളതു്. ചത
 യനക്ഷത്രത്തിന്റെ പേർ ഇവിടെ വതത്തിയിട്ടുണ്ടായിരിക്കണം.
212. രണ്ടുമാത്രയുള്ള രണ്ടക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.
213. രണ്ടക്ഷരം എഴുതാനുള്ള സ്ഥലം വിട്ടിരിക്കുന്നു.
214. അടുത്ത മൂന്നക്ഷരം ചിലയിലെ പൊടിവുമിത്തം നഷ്ടമായ
 രിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതു് 'ലം' എന്നായിരിക്കണം. അനുസ്വാര
 ചിഹ്നം കാണാനുണ്ടു്.
215. അടുത്ത അഞ്ചക്ഷരം ദ്രവിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെ മൂന്ന
 ഏഴ്ത്തിന്റെ അംശം കാണുന്നുണ്ടു്. ആ ഭാഗം (പ) ഉരയ എന്നു
 കഷ്ടിച്ചുവായിക്കാം.

പാദപരാജിതതരണാശോകദ-
 ലോജചലമവിടയകംപുണ്ണമു-
 മവൾതന്നംഗം കണ്ട കണ²¹⁶* *
 ക്രമാന്യമയം നന്ദനന്ദന-
 മുദ്യാനഞ്ച സ കണ്ടാനേവം.²¹⁷

പദ്യം 15

കപചില²¹⁸കോലം പോലേ മഹിതമണിമാടാ-
 വിലസിതം
 പെരുഞ്ചെ²¹⁸* *ലേ പെരിയ കുവള²¹⁹* * *
 ഉവത²¹⁹

-
- 216. രണ്ടക്ഷരം ജീർണ്ണിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. 'കണകമ' എന്നോ മറ്റോ ആണെന്നു തൽക്കാലം വിചാരിക്കാം.
 - 217. രേവതിനക്ഷത്രത്തിന്റെ പേരമാത്രം ഈ വർണ്ണനയിൽ കണ്ടുതുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.
 - 218. അടുത്ത രണ്ടക്ഷരം ജീർണ്ണിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. ഒന്നാമത്തേതിൽ 'ല്ല' എന്ന കൂട്ടക്ഷരം ഉണ്ടെന്നു തീർച്ചയാക്കത്തക്കവണ്ണം അതിന്റെ രേഖ കാണാനുണ്ട്. രണ്ടാമത്തേതിന്റെ ഒടുവിലുള്ള(ാ) എന്ന ചിഹ്നവും കാണാം. പെരുഞ്ചെല്ലർ പോലേ എന്നായിരിക്കണമെന്ന് അനുമാനിക്കാം. കോലം = കോലത്തുനാട്. പെരുഞ്ചെല്ലർ = വടക്കേ മലയാളത്തിലുള്ള ഒരു പ്രസിദ്ധക്ഷേത്രം.
 - 219. അടുത്ത മൂന്നക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതിന്റെ എകാര ചിഹ്നം കാണാനുണ്ട്. ഈ ഭാഗം 'കുവളശ്രേണിഉളവത'²¹⁹ എന്നോ മറ്റോ ആയിരിക്കാം.

കൊടുങ്ങല്ലൂർപോലേ വളർകതളിയാൽ

മിഴൈപതമ

ചുഴൻറും കണ്ടാ²²⁰നവനവ²²¹*ട കോയിലതലം.

പദ്യം 6

ചാലാശാളീതാഗീതാത്മാ

ചാലാശാളീഭാഗോന്യസ്തി-

മ്പാലാശാളീകൈകീരാഭൂ-

ചാലാശാളീഡാഭാ²²²*ശാഭീ

ഗദ്യം 17

മുത്തണി പന്തലിലുറ്റിനി ശോഭാ-

മത്തായരു പകലുദിതനിലാവിദ-

മെൻറുള്ളൊരു മതികളയാതേ

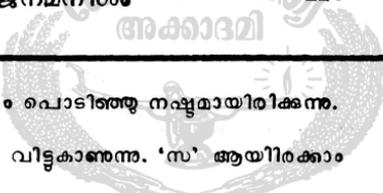
(15 a)

220. വൃത്തനിബന്ധനപ്രകാരം 'ന' ഗുരുവായിരിക്കണം. ഈ അവസാനപാദത്തിൽ ഒരക്ഷരത്തിന്റെ കറവുണ്ട്. ഈ കാരണങ്ങൾ അനുസരിച്ച് 'കണ്ടാനങ്ങവൻ' എന്നോ മറ്റോ ആയിരിക്കണം ശരിയായ പാദം.

221. ഒരക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. അടുത്തുതന്നെ 'ട' ഗുർവക്ഷരമായിരിക്കേണ്ടതു് അനുപേക്ഷണീയമാണു്. 'അവനവളുടേകോയിലതലം' എന്നു വായിക്കുന്നതു തെറ്റാകുവാനിടയില്ല.

22.2 ചാല ചൊടിയെത്തിരിക്കുന്നു
ചാലാശാളീഡാഭാശോഭീ' എന്നായിരിക്കാം.

പാലൻറപി ച നിനെ²²³ * * * *
 ചെവ്വാ ത്തിളിയഞ്ചേർവടമൊരടം;
 കേൾപ്പതനല്പര ²²⁴* ചൈവിയാഴര-
 വെൻറ തളങ്കി²²⁵ നകൂടിനരസികം,
 വിലസിത വെള്ളി ച നിലയമൊരു ²²⁶* *
 * കാർകാല ²²⁷* * * * *
 * * സിജശരദാമാലംകാരം
 ഹേമന്തങ്ങിന മണിരാശിശിര-
 സ്ഫുടിതചിമാടന്തനില വസന്തം,
 ശുക്രശുചിസ്മിതമാസം ഗേനവ-
 ധുജനമനീശം * * * * * ²²⁸



223. നാലക്ഷരം പൊടിഞ്ഞു നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.
224. രക്ഷരം വിട്ടുകാണുന്നു. 'സ' ആയിരിക്കാം.
225. 'ത്തി' എന്നും ഈ അക്ഷരം കഷ്ടിച്ചു വായിക്കാം.
226. തുടൻ മുനക്ഷരം ജിണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെ രണ്ടെണ്ണത്തിന്റെ കുറച്ചുഭാഗം കാണാനുണ്ട്. അവ 'ത്തിരി' എന്നായിരിക്കണം. മൂന്നാമത്തേതു് തീരെ അപ്രത്യക്ഷമായിരിക്കുന്നു. വണ്ണനയിൽ ആഴ്ചകളുടെ പേരുകൾ ഘടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതു നോക്കുക.
227. ഏഴക്ഷരത്തോളം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. അവയിൽ അവസാനത്തെ രണ്ടക്ഷരം 'സര' എന്നായിരിക്കാം.
228. ഏഴക്ഷരത്തോളം പൊടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെ അക്ഷരത്തിൻറെ അല്പം രേഖ കാണാനുണ്ട്. അതു് 'നോ' എന്നായിരിക്കാം. അടുത്ത അക്ഷരം 'കി' എന്നോ മറ്റൊരു ആയിരിക്കാമെന്നും ഊഹിക്കാം. ഈ നഷ്ടപ്പെട്ട ഭാഗത്തു് വർഷകാലത്തിൻറെ പേരു് നിഗൂഢനം ചെയ്തിരിക്കുന്നിരിക്കാം.

* * വിചിത്രീതഭിത്തിവിരാജിപ്പു-
 രം 229 * * * വിത്താവ്യന്നർകും
 കേട്ടവിഷയമാം കേമനിവാസ-
 ന്നട ചിലരാടി വിളങ്ങിന നർത്തന-
 ഗ്രാ 230 * * * * * രയം
 കുഹചിന്തരവിന യുനോ മഞ്ഞൾപ്പ-
 രട്ടാത്തധികമവൈപ്പിയലിൻറരി-
 യൊപ്പിന കുറിയൊടുകാരകിൽകൊണ്ടുപു-
 ക്ക 231 * * * * * 232 ത്തിലയാകിയൊ-
 രായില്ലാമിനിമാരഴിപ്പുറുകി-
 ഒന്നമനോഹര തേക്കാല്ലൊന്മയ-
 മായിന ചാരച്ചുവപ്പങ്ങിനിയനി-
 233 * * * * * പ്രതിപദ-

-
- 229. അടുത്ത മൂന്നക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതിന്റെ എകാരചിഹ്നം കാണുന്നുണ്ട്.
 - 230. അഞ്ചാക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതു് 'ല' എന്നായിരിക്കണം.
 - 231. ഏഴക്ഷരത്തോളം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതിന്റെ എകാരചിഹ്നവും അവസാനത്തേതിന്റെ ആകാരചിഹ്നവും കാണുന്നുണ്ട്.
 - 232. ഈ അക്ഷരത്തിന്റെ പുറത്തു് വീണ്ടും എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. അതു കൊണ്ടു് അക്ഷരം ഇന്നതാണെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തുവാൻ വിഷമമാണു്.
 - 233. ഏഴെട്ടക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ഒന്നാമത്തേതിന്റെ എകാരചിഹ്നവും ഒട്ടുവിലത്തേതിന്റെ അനുസ്മാരചിഹ്നവും കാണുന്നുണ്ട്.

സേവാഭാജാം സസവിത്രതീയാ
 കനകവിശേഷദ്യതിമരീചികലാ-
 പഞ്ചമി കത്തത്തമി²³⁴തക്ഷരലം-
 കയർ കൺപലവ²³⁵* * * * * (15 b)
 * * * * * ദശമീതു-
 ന്വിവേകാദശിവോക്തിവിമിശ്രം
 വിടനിവഹാനാമുദനളനായിന
 സദാദശിവ²³⁶ * * * * *
 * * * * * ലബ്ധോക്തി²³⁷വാ
 വെന്റൻ ചുതിഹ നിനെയീതെന്ന-
 ബൃതാളിപൃതം വേദോരപക്ക-

-
- 234. അത്തമി = അഷ്ടമി
 - 235. പതിമൂന്നക്ഷരത്തോളം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ഈ ഭാഗത്ത് നവമിതിമി പരാമുഷ്ടമായിരുന്നിരിക്കണം.
 - 236. പതിനൊന്നക്ഷരത്തോളം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. അടുത്ത രണ്ടക്ഷരത്തിന്റെ അംശം കാണാമെങ്കിലും എന്താണെന്നു തീർച്ചയാക്കുവാൻ വിഷമമാകുന്നു. ആദ്യത്തേത് 'ന' ആയിരിക്കാമെന്നു തോന്നുന്നു. രണ്ടാമത്തേത് ഉകാരമുള്ള ഒരുക്ഷരമായിരിക്കണം. രേഫപുമാകാം. അടുത്ത മൂന്നക്ഷരം 'യേതയ' എന്നാണെന്നു ഹിക്കാം. ബാക്കി, ഒട്ടുവിലത്തെ ആകാരചിഹ്നമൊഴിച്ചു ഒന്നും കാണുവാനില്ല.
 - 237. ദ്വിതീയ, ചതുർത്ഥി തുടങ്ങിയ ചില തിമികൾ കവി വിട്ടുകളഞ്ഞിരിക്കുന്നു എന്നു തോന്നുന്നു. അതോ ഈ തിമികളുള്ളഭാഗം ഗ്രന്ഥത്തിൽ നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണോ?

നിലക്കല്പമതിലിരിൽ നിരൈച്ചുറ്റി-
 ചു²³⁸ * * * * * ലമ്യൻ
 നിലച്ചേലകിടന്നേതെൻറ
²³⁹മാലൈക്കഴലികൾ തൊഴുവടമൊരിടം;
 മാണിക്കോജ്ജലമാളികകണ്ടേ
²⁴⁰* * * * * സന്ധ്യാസമയ-
 ന്നാണിപ്പോ²⁴¹ * * * ശിന്തെടിസാരികൾ
 കാണപ്പകലേ പോമടമൊരിടം;
 പകഴമഹാമണിമണ്ഡ²⁴²* * * *
 * * ലർമാമുഖകമലഞ്ചെങ്ങ
 പ്രകടിതചീറമിതെൻറൊരുഭീത്യ
 മുക്ളിതരനതകാമുക²⁴³ബ്രഹ്മം;
 മല്ലപ്പന്തിളമുലമാർമ²⁴⁴ * *

-
- 238. ഏഴക്ഷരത്തോളം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.
 - 239. ഈ അക്ഷരത്തിന്റെ മുക്ളിലത്തെ അംശമേ കാണാവൂ.
 - 240. ആറക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.
 - 241. രണ്ടുമുന്നക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. 'നാണിപ്പോട്ടുമൊഴിന്തെടി സാരികൾ' എന്നോമറ്റൊ ആയിരിക്കാം.
 - 242. അഞ്ചാറക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.
 - 243. ബ്രഹ്മം = വൃന്ദം.
 - 244. ഏഴെട്ടക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെ രണ്ടെണ്ണം 'റവ' എന്നാണോ എന്നു സംശയിക്കത്തക്കവണ്ണം രേഖാശം അവശേഷിക്കുന്നുണ്ട്.

* * * * * വായോലേ

ഹൃല്ലപ്തനിനറുന്തൊത്തിലകു-
ത്തുല്ലെപ്പന്തലലംകൃതകോണ-
ത്തന്നാമ്നാതിയമാനല്ലരവി

കതിരൂരംകളമൊഴി²⁴⁵ * * *

* * * വരയേമാകിലുമുച്ചെ:

കൊലയപ്പടയാല ക്രാന്തനിലം: (16 a)

മണിമയമാകിലുമെംങും കുഹചി-
നിശ്രിതമരതകകാന്തദാരം;
വൈരവിനിർമ്മിതമപിച സ്തിഗ്ദ്ധം
ഗോ²⁴⁶ മേതകമാം ഗോമേതകമാ-
ല്ലമകളംകം പുമകളംകം
പേടി പെരക്കമരക്കരൊടെൻറു
കൂടിയിരക്ക പൊറുക്കുതാത്തു-
ന്നാടുതനക്കൊരലംക്രിയയായിന
ലങ്കയിതെ²⁴⁷ പിങ്കേൾപളമളവ-

245. അഞ്ചാറക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

246. 'അപിചസ്നിഗ്ദ്ധം ഗോ' ഈഭാഗം ഏഴുതിയിരിക്കുന്ന പത്രാംശം വളരെ ജീണ്ണിച്ചിരിക്കുകയാണ്.

247. അടുത്ത അക്ഷരം പൊടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അതു് ന്റെ എന്നായിരിക്കണം.

ററത്തുതമവനവൾ കോയിലകംപു—
ക്കീദൃശമവനീസാരമശേഷ-
മപശ്യത്.

പദ്യം 17

നാനാവിധാനവിടെ നാണമൊഴി^{248*} സഭ്യ-
പ്പാട്ടിന്നു ²⁴⁹ ** പരിതഃ കീഴയിനറ ലോകാൻ
ഇഴടിൻറ ജാത്യവിവശാനനുവേലമിതമം
ക²⁵⁰ * ാനസൗ കടലിലെത്തിരയോടു²⁵¹

തുല്യാം-(?)

ഗദ്യം 18

കാമച്ചുരുപ്പിട്ടു കസ്തുരികാമഞ്ഞളും
തേച്ചു ചന്ദനമകിലുപ്രഭൃതിക്കണ്ണനമാ-

-
- 248. അടുത്ത അക്ഷരത്തിന്റെ . അധോഭാഗം മാത്രമേ കാണാനുള്ളൂ. അത് 'ഞ്ഞ' എന്നാണെന്നുവേണം ഊഹിക്കുവാൻ.
 - 249. ഇവിടെ രണ്ടക്ഷരം എഴുതാനുള്ള സ്ഥലം കാലയിൽ വിട്ടിരിക്കുന്നു. ഈ അക്ഷരഭന്ദം, ചെന്നു ചേർന്നു എന്നുവല്ലതും ആയിരിക്കണം.
 - 250. ഒരക്ഷരം പ്രായേണ പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. അത് 'ണ' ആയിരിക്കണം.
 - 251. തുല്യാം എന്നത് തുല്യാൻ എന്നു തിരുത്തേണ്ടതാണ്.

റൂർജ്ജിതം ഗന്ധമുണ്ടാ²⁵² യെല്ലാടമും.
 കാഴ്ചയിലച്ഛില ²⁵³പുയംബോക്രതിം ബീഭ്രതോ
 വാഴ്ക്ക മിക്കവരൾനായ്ക്കരായ്ഛിലരതി-
 ല്ലാക്കു വീയില്ലിളിക്കഞ്ഞിദാരിതകളി-
 ക്കാഴ്ചു പോരു²⁵⁴ ** രുപ്പരസമ്മിശ്രിത (16 b)
 നോക്കുപേറുടയ വെറില കവിൾപാകമായ്
 പാകമും പണമുമച്ചുനികഞ്ചിലയാ-
 ലാകലമ്മടിയഴിഞ്ഞതു തടഞ്ഞാനഖാ-
 നോതിരസ്ഫുരിതൈ²⁵⁵ * * * ട്രിയൊട്ടങ്ങനെ
 മാതരെയ് പ്രതിമതട്ടായഡംഭോജ്ജിലാ ;
 പ്രാതരാശപ്രിയാ പരിമിതാതേഥന കൂ-
 റുടയ വാണിയജനാൻ പരിജന ²⁵⁶ * * * *

-
- 252. ഒരക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. അത് 'ക' ആയിരിക്കണം.
 - 253. പുയംബം, ഭൃജംഗത്തിന്റെ തദ്ഭവമാണ്.
 - 254. അടുത്ത അക്ഷരം തീരെ ജീർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു. എങ്കിലും 'മ' ആണെന്നു ഹരിക്കാം. ഇതിനെത്തുടർന്നുള്ള അക്ഷരം പൊടിഞ്ഞു പോയിരിക്കുന്നു. അത് 'ക' ആയിരിക്കാം.
 - 255. രണ്ടക്ഷരം ജീർണ്ണിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതിന്റെ ഐകാരചിഹ്നം കാണാം. രണ്ടാമത്തേത് തീരെ നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഈ ഭാഗം 'കൈകാട്ടി' എന്നായിരിക്കുവാൻ ഇടയുണ്ട്.
 - 256. ചില ഭൂവിച്ചിരിക്കുന്നു. മുകളിൽ 'വാണിയജനാൻ' എന്ന കാണുന്നതിനാൽ 'പരിജനാൻ' എന്നായിരിക്കണം അനന്തരഭാഗമെന്നു ഊഹിക്കാം.

257* * * * * യിത്ഥാത്ര ഗത്യാ തള-
 258 ഞ്ഞാ * പാശൈക്ക പോവാൻ നിനച്ചാലുമി
 ത്ഞാണ്ടിവായാശകൊണ്ടുതു പോവാനതും
 പണ്ടു 259 * യ്ശളനുടേ കൊണ്ടകാശായി 260 *
 കണ്ടദേശത്തുപോയ് വേശകൾക്കീശീനേൻ,
 നോക്കുമുണ്ടിക്കപോമ്മുന്നമേവേണ്ടുമെ-
 ൺറക്കിടക്കൈക്കവ 261 * നെന്നിഞ്ചിച്ചവ-
 ന്നക്കിയോടേ കിടന്നച്ചിയാർ മകൾതുലോ-
 മച്ചുമിഞ്ചിച്ചവാറഴകുതെങ്ങൾക്കതാ-
 നച്ചമാകിൻറു തൊച്ചത്തമുത്താടിനാൾ;

257. തുടൻള്ള അക്ഷരം 'ക' ആയിരിക്കാം.
258. അടുത്ത അക്ഷരം ഭ്രവിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇകാരത്തിന്റെ വള്ളി കാണാം. പ്രാസക്രമം നോക്കുമ്പോൾ 'ണ്ടി' എന്നാണെന്ന് ഉറപ്പാക്കാം.
259. അടുത്ത അക്ഷരം ഭ്രവിച്ചിരിക്കുന്നു. ആദ്യമുള്ള ഏകാരചിഹ്നം അവ്യക്തമായിരിക്കാണം. ഒട്ടുവിലുള്ള ആകാരചിഹ്നം സ്പഷ്ടമാണ്. ഈ അക്ഷരം പോ എന്നായിരിക്കാം.
260. അനുസാരചിഹ്നം കാണുന്നുണ്ട്. ഈ അക്ഷരം 'രം' എന്നായിരിക്കണം.
261. ഒരക്ഷരം കറെ ഭ്രവിച്ചിരിക്കുന്നു. എങ്കിലും അത് 'നെ' ആണെന്ന് ഏറെക്കറെ തീർച്ചയാക്കാം.

പാക്കൗർക്കൊണ്ടതിപ്പോ²⁶² * * ർക്കുറയം
 ചോനകക്കുതിര ചോണാട്ടുവിറാലന്മ-
 ഞാനയച്ചുടനിരണ്ടായിരം കിട്ടുമി- 17(a)
 ന്റാനവിറാലുമെണ്ണായിരംകിട്ടലാ.
 ഞാനാവക്കിലൊരു വത്രം വരുമുത-
 ലിവൾക്കുശ്രീപൊന്നതുതരാമ്മിശ്രീവേണ്ടകി-
 ല്ലരനായിലുന്നിന്ദൂർകായട്ടമാണികൾ പിണ-
 ന്നമ്മെ നിന്ദിപ്പതോ ഞാമുൾ പട്ടന²⁶³ * *
 * * * * * * * കുപ്പമാർ
 കളളർപളളക്കുറിചിപ്പടിക്കൊളളിമാർ
കൊല്ലമു പുക്കു കൊല്ലാപുരം പൂകിലു-
 ന്നല്ല കർപ്പുരമെല്ലാമുടൻ വില്ലലാം;
 വല്ലഭൻ തങ്കടക്കത്തിലൊ²⁶⁴ * * *

-
- 262. തുടൻ രണ്ടുക്കരം ജിണ്ണുപ്രായമായിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതു് 'പു' എന്ന പലകത്തോടുചുടിയ ഒരു കൂട്ടക്കുരമാണു് എന്നു രേഖ കൊണ്ടു് ഉറപ്പിക്കാം. രണ്ടാമത്തേതിന്റെ ആകാരചിഹ്നം അവ ശേഷിക്കുന്നുണ്ടു്.
 - 263. ഏതാനും അക്ഷരങ്ങൾ പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതു് 'വ' ആണെന്നുറപ്പാക്കിയാം. അടുത്ത അക്ഷരത്തിനു് ആകാരചിഹ്നമുണ്ടു്. മൂന്നാമത്തേതു് 'നൊ' ആണോ എന്നു സംശയിക്കാം. ബാക്കി അക്ഷരങ്ങളുടെ യാതൊരംശവും കാണുന്നില്ല.
 - 264. മൂന്നക്ഷരത്തോളം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

വല്ലതാകെൻറു പൊയ്ക്കാൾകീല്ന്റരാ 265* രം
 പലിരയച്ചേ കൊളാം പിശകമില്ലതില്നമ-
 കരസനിനാൾ വിളിപ്പിച്ചുവിട്ടാനതും
 വിരസമെ 266* * * ശിഞ്ഞൻ മടിച്ചിട്ടു ഞാൻ
 പിഞ്ജളന്നു 267* യം വന്നുപോമാന വി-
 ററച്ചിനിപ്പോത്തരാതൊഴികിലോ വളയപ
ട്ടനമരക്കചമെല്ലാം വിട്ടകിലും വ 268 * *
 * * * പാന്നിവൾക്കെളുതു ഞാൻ നേടുവാൻ
 വിട്ടു നെല്വിയമിവൾക്കച്ചുകല്പിച്ചു നെ-
 ല്വായില്വീട്ടളവു പോകിൻറുതുണ്ടായിനാ.
 ക്കണ്ടപണ്ടിച്ചരക്കണ്ടു 269 * * * *

265. അടുത്ത അക്ഷരം തീരെ ഭ്രമിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. അത് 'യി' എന്നായിരിക്കണം.
266. ഴണ്ടുമുന്നക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേത് 'ൻറി' ആണെന്നു ഹരിക്കാം.
267. അടുത്ത അക്ഷരത്തിന്റെ ആദ്യംശവും അവസാനത്തെ അനുസ്വാരചിഹ്നവും കാനാനുള്ള.
268. നാലഞ്ചക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേത് 'ള' ആണെന്നു തോന്നുന്നു.
269. നാലക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതിലെ ഏകാര ചിഹ്നവും 'പ' യുടെ അംശവും കാനാനുണ്ട്.

പ്ലാണ്ടിയങ്കോട്ടയിൽ കണ്ടുപോന്നാനിവൻ;
 തുയചെമ്പട്ടമപ്പട്ടളിക്കുറയും
 മാന്തളിർപ്പട്ട വെൺപട്ട ചെംപട്ടിനം
 നീലകണ്ടനളമേറത്തരമ 270 * *
 * * * * * * * * * * ലുമി-
 ന്റുണ്ണിയച്ചിക്കു നാം കണ്ണീലുനാറിൻറുതി- (17 b)
 ലുണ്ണയായിട്ടുതാന്റുറുമെൻറിഞ്ഞനേ

പദ്യം 18

ആ പംബരം പൊഴിയുമാകൃതിവേഷഭാഷാ-
 271 * * * * * * * * * * മാണാൻ
 കണ്ടാനസൗ കനകമിന്നാളിയായ് വിളംബി-
 വന്നാസ്ഥിതാനവിടെ വാണിയവിപ്രലോകാൻ

ഗദ്യം 19

അഞ്ചനരാജൻമഷിയും 272 * * * * *

- 270. പതിനൊന്നക്ഷരത്തോളം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു.
- 271. പന്ത്രണ്ടക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.
- 272. അടുത്ത നാലഞ്ചക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതു് 'ക' ആണെന്നു തോന്നുന്നു.

* ളമെടുത്തുകൊടുത്തുണ്ടായതി-
 ടിൻറെ²⁷⁴ ചിമിഴോടൊടുണ്ടായിന
 പുഴവിചിത്രമെഴുതുകഴിയുക-
 മക്കണ്ണെഴുതുകോലൊടുകി²⁷⁵*

* റുകണ്ണാടിയുമശ്വത വരുവാ-
 ന്ന²⁷⁶* മരുന്നും വശ്യമരുന്നും
 വിവിധമരുന്നുകൂടിക്കൊടുപ്പാ-
 നോല²⁷⁷യുകടന്നൊരു നാരായ²⁷⁸* ത
സംസ്കൃതതമിഴ് മയയോഗ്രന്ഥം
 കൊല്ലിക്കാരിപ്രഭൃതി ച യന്ത്രമി-

273. ഈ അക്ഷരത്തിൽ ഉപരിലേഖനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അബദ്ധത്തിൽ
 ണ്ട എന്നെഴുതിപ്പോയതു വെട്ടി, ട്ട എന്നു ശരിയായ അക്ഷരം
 എഴുതിയിരിക്കുന്നു.

274. ഈ അക്ഷരം പകുതിയോളം ഭ്രവിച്ചിരിക്കുന്നു.

275. രണ്ടക്ഷരം ഭ്രവിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. 'അഴകിയ ചെറുകണ്ണാടി'
 എന്നോമറ്റൊരാ ആയിരിക്കാം.

276. അടുത്ത അക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. അതു 'ജ്ജ'
 എന്നോ 'ററ' എന്നോ ആയിരിക്കാം. 'ന' എന്നു കാണുന്നതു്
 ന്ന യുടെ പൂർവ്വഭാഗമാകാം. അങ്ങനെയൊന്നെങ്കിൽ വരുവാന്തക്ക
 എന്നാണെന്നും വരാം.

277. യു മ ഈ രണ്ടക്ഷരങ്ങളിൽ ഉപരിലേഖനം ഉണ്ട്.

278. അടുത്ത അക്ഷരം ഭ്രവിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. അതു് 'മൊ' എന്നാ
 യിരിക്കാം.

ടിൻറവയെല്ലാമേ വളിശാദികൾ
 മൊരർഗോവിശസ²⁷⁹* * § ര ശോണിതയുത
 ശസ്ത്രവിശേഷവുമീദശമിന്നമ-
 നേകമിടിൻറപ്പല്ലികവിളിക
 കൈക്കൊണ്ടോ ചില ചാത്രമുളരായ് (16b)
 കയ്യകയ്യിലൊ²⁸⁰* * * * * -
 * ക്കന്യവയുമരിയുന്നെല്ല-
 നെയ്യട്ടതിലൊ രഭാഗമമെണ്ണ-
 ശ്ലേഷംപൊടിയുംഗുളികയുമിഞ്ചിയ-
 മെൻറിവ ചീർക്കച്ചുമടായ് കണ്ണെഴു-
 തിക്കറിയിട്ടരി²⁸¹* * ക്കത്തീ-
 പ്പുടവിയുട്ടത്തൊരു പൂവും കുളിരിയ-

279. തുടൻ്റ രണ്ടക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. അവയിൽ ആദ്യത്തേതു് , വിശസന'ശബ്ദത്തിലെ 'ന'കാരമായിരിക്കാം.

§ 'ര' കഴിഞ്ഞു 'യുത' എെന്നഴുതിയിട്ടു വെട്ടിക്കളഞ്ഞിരിക്കുന്നു. 'ശോണിത' എന്നു കഴിഞ്ഞുള്ള 'യുത' നേരത്തേ എഴുതിപ്പോയ തായിരിക്കണം.

280. അടുത്ത അക്ഷരം തീരെ പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. തുടൻ്റുള്ള അചക്ഷരവും ഏറെക്കുറെ ദ്രവിച്ചിരിക്കുകയാണ്. അവശേഷി ക്കുന്ന രേഖാംശത്തെ ആസ്പദിച്ചു് ഈ അചക്ഷരങ്ങൾ ധരിച്ചു പരി എന്നാണെന്നു് ഹരിക്കാം.

281. രണ്ടക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെ അക്ഷരത്തിൻ്റെ ഏകാരചിഹ്നം കാണാൻ്റെടു്.

മുടനേ ചൂടിക്കാലിലത്തോലറു-
 മാറുനടന്നക്കാലസ്യേവ ച
 കിംകരഭൂതാ രോഗീജനാസ്രുതി
 കാമമുർത്ഥമുമ^{282*} ചപ്രാപ്തം
 കാലേ വന്നു തളത്തിൽ നീ^{283**}
 വരദേശേ പോയ് ചരകം കേട്ടേ-
 ചരതിച്ചെരുവാ²⁸⁴തൽ ചപ്പുതുപ്പം
 കൂടിച്ചെല്ലാം വാഹമി^{285*} -
 കാണിച്ചുതു സൗത്രം തവിത്രം തന്നെ
 നനിക്കെന്നെപ്പാറംപെരുതു മ-
 ഹാപാരേ മമ ഭേദൂർത്ഥമിട്ടു-
 ബം പേശിക ഞാനായുർവേദമ-
 റി^{286**} റില്ലശ്ചിനികൾക്കമ-

282. അടുത്ത അക്ഷരം ഭവിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു.
283. തുടൻ രണ്ടക്ഷരം ജിണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു. നിഷണ്ണാഃ എന്നു കഷ്ടിച്ചു വായിക്കാം.
284. രേഫത്തിന് ഉകാചിഹ്നവും ഇകാരചിഹ്നവും കാണുന്നു.
285. അടുത്ത അക്ഷരം പകുതി ഭവിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. അതിൽ 'പ്ലേ ഉണ്ടെന്നു തീർച്ചയാൺ'. ആകമാനം നോക്കുമ്പോൾ അതു 'പ്ലോ' ആണെന്നുവേണം ഉൾക്കൊള്ളുവാൻ.
286. രണ്ടക്ഷരം ഭവിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഭൃശ്യതയെൻറി മഹത്വം കാണേൻ.
 തന്നവളുകിദമിന്നുചൊല്ലാ-
 മെന്നളവല്ലാർ ധന്വന്തരീയം
 ഭേദജകർമ്മണിപോന്നു²⁸⁷* * നട-
 നേവ കിടക്കിപ്പിന്നെ മരന്ന-
 ചെച്ചയ്ക്കൊരു പൊന്നുരുവാക്കവനിവിട-
 ന്നാരയുജരയുമൊഴിച്ചു ചിരീപ്ത²⁸⁸ -
 മിക്കച്ചില ചില രോഗചികിത്സയി-
 ല് വച്ചപ്പാ²⁸⁹* ന്റാർ²⁹⁰വിന്നമൊ-
 ശിക്കരുതായിതു ഞാങ്ങൊഴിച്ചേ-
 മൊങ്ങൾക്കച്ചവളെപതു തന്നാൾ. (18 b)

നദ്യം 20

മൂലവ്യാധിഹരങ്ങളിലുദ്യമ്യ-
 മൂലവഴുത്തി വഴക്കില്ലേതും;

17. അടുത്ത ഓന്നോ രണ്ടോ അക്ഷരം ഭ്രവിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു.
18. 'ശ്രീ'യുടെ തദ്ഭവമാണ് 'ചിരീ'
19. രക്ഷരം ഓല ജിർണ്ണിച്ചു നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.
20. രീതി എന്നുതന്നെയാണ് ഗ്രന്ഥത്തിൽ കാണുന്നത്. ഞയുടെ മുകളിലെ ചിഹ്നം അനുസാരത്തെ അനുഗമിച്ചുകാണുന്നത് വിശയജനകമാണ്.

ശ്ലോഷ് മോദക 291* * * * * രെഞ്ഞ-
 ശ്ലോഷ് മമൊഴിപ്പാനെഴുഷധമിപ്പോഴ്
 ഏറ്റന്ദീപനി മുക്കടിയൊട്ടു പ-
 നിക്കമ്മാതളനാരങ്ങായിടെ
 നിരളവാട്തളമേതിലുചിലല്ലാ-
 ന്റെ 292* *ലുമെണ്ണയിലും പതറാതെ
 പതമ 293* വാമ്പതവൈദ്യർകൾവല്ലാം
 വൈദ്യവിധാനപട്ടതം കണ്ടി-
 ട്ടിവിടം വാഴിൻറടി 294 കുമ്മാക്കും
 കലഗു 295* * * * * രിശ്യാന്ത്രധിയാ

291. അക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.
 § 'ത' എഴുതിയിരിക്കുന്നത് 'വാ' എന്നതിലെ ആകാരചിഹ്വത്തിന്റെ താഴെയാണ്. വിട്ടുപോയ അക്ഷരം രണ്ടാമതു പരിശോധിച്ചു എഴുതിയതായിരിക്കണം.
292. ഒന്നോ രണ്ടോ അക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. ഒന്നാമത്തേതിന്റെ എകാരചിഹ്വം കാണാനുണ്ട്.
293. അടുത്ത അക്ഷരത്തിന്റെ ഇകാരചിഹ്വം മാത്രമേ കാണുന്നുള്ളൂ അത് 'റി' എന്നായിരിക്കാം.
294. അടികൾ + മാർ = അടികുമാർ.
295. അടുത്ത നാലക്ഷരം ജിണ്ണിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതിന്റെ അംശം കാണാം. അത് കലഗുത എന്ന വാക്കിലുള്ള 'ത' ആയിരിക്കണം. നാലാമത്തെ അക്ഷരം 'ഹരിശ്യാന്ത്ര' നാമധേയത്തിലെ 'ഹ' ആയിരിക്കണം.

ചെരുതു കുറുവ 296* * മന്നെ നന്നെച്ചാ-
 ല്ലട്ടകപ്പോരുക കട്ടവട്ടവാൻ.
 ന്റടികൾ കുറു പുറയാരമ്പക്ക.
 യ്തുടര 297* നഷ്ടവിടാർ പോകി-
 ന്റന്നിൻറീത്തമബോധപ്രകടനശബ്ദം:-

പദ്യം 19

അവിടൈവിടൈരാകലിതേ
 പുരിമേക്ഷലുണ്ണിയച്ചിതൻ നില 298
 ദുർവിദ്യാദുർല്ലളിതാ-
 വൈദ്യർവഴപ്പിൻവാറസൗ കേട്ടാൻ.

ഗദ്യം 21

വെള്ളിച്ചിറകീൻ ചെറുമുട്ടകൾപോ-
 ല്വേടിപ്പഴവരി തലന്നാളൊപ്പിന-
 തപ്പൊ 299* * * ചമച്ചവുമൊപ്പി- (19 a)

296. അടുത്ത ഒന്നോ രണ്ടോ അക്ഷരം ദ്രവിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതു 'ല' ആയിരിക്കുവാനേ തരമുള്ളൂ.
297. ഒരക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. അതു 'മ' ആയിരിക്കണം.
298. ഒരക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. അതു 'യേ' എന്നായിരിക്കണം.
299. ഓല പൊടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

അറിമേൽ വെള്ളയിരുട്ടി പിറന്നതു
 ചുറ്റിവിറന്നു വിലാസിനിതാത്തം
 ഡംഭശ്രീതമ്പാണിഗ്രഹണേ
 വെള്ളീവളാകൃതിമാലാകലിതം
 നീട്ടിനകൈത്തലമെ 300 * കരുതാ-
 ബൈബൈഴനീർപ്പിച്ചുട്ടിയൊഴുകാ-
 യ്ത്തങ്ങൾ മരത്തിലിരിക്കും ചെറുമി
 ദന്തനഖപ്രണദത്തരശോഭാ
 † മഹാഗജസിന്ധൂരനിഭ-
 ങ്ങത്തൾപുരണ്ടരുണീകൃത 301 * ഷ,
 വെറില തിൻറൊരു കുൻറായ്ത്തം 302 പല-
 ഗർഭകവിൽക്കുരു നൊന്തിവ ചാപിന
 ലോചനമവ്യക്താക്ഷരമപി ച പ-
 റഞ്ഞുനിഷ്ണാ മാണീനാം വ-

300. അടുത്ത അക്ഷരത്തിൻറെ എകാരചിഹ്നം മാത്രമേ കാണുന്നുള്ള അതു 'നേ' എന്നായിരിക്കാം.

† 'മത്തഗജ' എന്നായിരിക്കുമിരിക്കുമോ?

301. അടുത്ത അക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അത് 'വേ' എന്നായിരിക്കണം.

302. 'പ' വളരെ ജീർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു.

303 ഞ * ചാലുകുന്നങ്ങെപ്രാണി-
 കിവിടെ 304 * ഞാനുമെച്ചാത്രം
 ഞങ്ങളിരിക്കെപ്പാൽ നാമം
 വേദസഭ്യപ്പുവിതു നമ്മാ-
 ലിനിയൊരു ഭര 305 * * * *
 * * റുവാനം വീട്ടിനൊ-
 ന്നിവൾ പൊത്തരുകയുമില്ല നണിച്ചായ്
 ഉർവ്വശ്യാർക്കുന്നമെ വശിച്ച ക-
 ഉത്രം പൂവാനുസാഹം പെര-
 താകാരത്തു പഴം കാശേ 306 * * -
 * ന്നം പെനന്തണ്ടുതരുവാ-
 കാട്ടുവുതൊണ്ടു നമുക്കിൻറി-
 ന്നനുടെ മേലേ വാഴ്ക വഴക്കൊഴി-
 കെൻറു മുഴക്കം കൊണ്ടൊരിരക്കയ്-

-
- 303. ചാല പൂർച്ച പൊടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അക്ഷരവും 'ചാ'യുടെ മുൻ
 പിള്ളെ ഏകാരചിഹ്നവും നഷ്ടമായ്രിക്കണം.
 - 304. അക്ഷരം പൊടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അതിലെ ആകാരചിഹ്നം
 കാണാം. അതു 'കാ' ആയിരിക്കാം.
 - 305. അടുത്ത അക്ഷരങ്ങൾ ജ്ഞിപ്പിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. ഒന്നാമത്തേതു്
 'ണ' ആണെന്നുഹരിക്കത്തക്കവണ്ണം രേഖ കാണാനുണ്ട്.
 - 306. രണ്ടോ മൂന്നോ അക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു.

മുണ്ടതു കൊണ്ടാലൊ 307 * * * *
 വേരും പായനമെൻറൊച്ചൊല്ലിന
 പായനമെങ്ങു വിടിൻറിതു പാരത-
 നമ്പീ വായിക്കാരോ സേതുവ. (19 b)
 നമ്മഷി അശ്വതഥാമാവെന്നു.
 മോവിന്മാംപഴമുണ്ടു 308* * *
 * * * വരയനാമാൾ പൊൻതമതു
 തന്നീലെൻറാലൊളാവോതമ-
 നഷ്യം വിട്ടതു വേണ്ടിക്കൊൾവിതു
കോലത്തടികളുമനസരണയ്ക്ക-
യ്ക്കോലിൻറ 309* * ല്നക്കോടിപ്പോഴ്
വേണാട്ടടികളുമോണത്തിനാൾ
 നെയ്തതമതു തന്നീലെൻറാൽ
 കാണിൻറീലവരെപ്പോക-
 ചൊല്ലുക പെരുമാളെ 310* *രിശറി-

- 307. മൂന്നോ നാലോ അക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.
- 308. 'അശ്വതഥാമാ' എന്നതിലെ 'മാ' മുതൽ ഉണ്ടേ വരെ എഴുതിയിരിക്കുന്ന പത്രാംശം പിളർന്നിരിക്കുകയാണ്. തുടർന്ന് അഞ്ചാറക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെ രണ്ടു 'നിന്നാ' എന്നാണെന്നുഫരിക്കാം.
- 309. രണ്ടക്ഷരത്തോളം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു.
- 310. രണ്ടക്ഷരത്തോളം പൊടിഞ്ഞുപോയി.

വോദിദമതുലകതു³¹¹ഹലമുലം.

പദ്യം 20

അളവറുമതിജാഛൈരച്ചിയാരുണ്ണിയച്ചി-
തളമൊരു തളി തെക്കിത്തംപലംകൊണ്ട³¹²**
വിളയുമതിതമോഹവ്യാഹത,നത്രകേട്ടാൻ
വെളിയവർ പളകാവ്യാ വിച്ചയായ് പേച്ചുമാറു്.

ഗദ്യം 22

പല പരല്പ്രഭൃതിമേലുള്ള മീനെ³¹³ * * വാ-
നപിച കീഴുള്ളതും കൊണ്ടുപോലേ പെറു-
ക്കിച്ചമച്ചതൊരു വമ്പയണമാപ്പു-
മാനാതരപ്പൊരിൽ പദം കിമപിക്രണ്ണിയ-
ഹോരാ 314 * * * * *

311. 'തു' വിനുശേഷം രണ്ടക്ഷരം ജിണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതിന്റെ പൂർവ്വഭാഗം കാണുന്നതിൽനിന്നു് അതു് 'ഹ' ആണെന്നു ഹരിക്കാം. രണ്ടാമത്തേതു തീരെ കാണാനില്ല. എങ്കിലും സന്ദർഭാനുസരണം 'ല' ആണെന്നു് അനുമാനിക്കാം.

312. ഈ മാലിനീവാദത്തിലെ രണ്ടക്ഷരം ഓല പൊടിഞ്ഞു നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

313. ഒന്നോ രണ്ടോ അക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

314. ആരോക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു.

കോട്ടനാളാദിമററുതജാതകവല-

ഞ്ചൊന്നതംഐഴുതുവാനോലനാരായമും (20 a)

കൂടവേ കലിതമപ്പൊത്തകം ബിഭ്രതഃ

കേട്ടുകൊണ്ടരികിലുള്ളവക³¹⁵* * * *

* * * * *ജന്മനക്ഷത്രമും

കിഴ്ക്കഴിഞ്ഞുള്ളവസ്ഥാവിശേഷങ്ങളും

തങ്ങളെല്ലാമറിഞ്ഞിട്ടു ചൊല്ലിൻറതാ-

ധ്വതതുവാൻ വന്നിരുന്നമ തളന്തനിൽ വൈ-

ദഗ്ദ്ധ്യസംഭോ³¹⁶**

പുറകിഴാക്കെണ്ണി ഞാനഴകതാ ³¹⁷* * * നേൻ

പിറവിതൊട്ടൊളളതെല്ലാമറിഞ്ഞേതനി-

ന്നറുപതില്ലറമെനക്കച്ചുതന്നാർ തുലോ-

315. പത്തക്ഷരത്തോളം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു.

316. രണ്ടക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയി. 'ജജപലാം' എന്നാകാം.

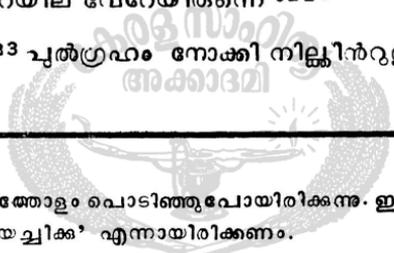
317. മൂന്നക്ഷരം വളരെ ഭ്രവിച്ചിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതിന്റെ അല്പമായ അംശം കാണുന്നതിൽനിന്നും അതു 'ൻ' ആണെന്നുവേണം വിചാരിക്കുവാൻ. രണ്ടാമത്തെ അക്ഷരത്തിലെ ആകാരചിഹ്നത്തിന്റെ അംശവും കാണാനുണ്ട്. മൂന്നാമത്തേതിൽ 'ലി' എന്ന അംശം ഉണ്ടെന്നും വ്യക്തമാകുന്നുണ്ട്. ഇതിനെ ആസ്പദിച്ചു 'അഴകതാൻ ചൊല്ലിനേൻ' എന്ന് ഈ ഭാഗം പുനസ്സംവിധാനം ചെയ്യാം.

മച്ചിയാ³¹⁸ * * * ചിക്ക് പെൺപെറുകയും
വിച്ചയാ³¹⁹ * * * വിഭൂതികൾ വരമാർക്കും
വച്ചവണ്ണഞ്ചൊല്ലാം നിശ്ചയാൽ പ്രശ്നം
പണ്ണിനാൽ ഉദയമാത്രവും³²⁰ * * *

³²¹ * * * റാമാറുമുണ്ടാൺപെറാമാറുമു-
ണ്ടുഭയരാശികളുമായ് അതു തിരിച്ചറിയലാം
അഷ്ടമംഗലയുതഞ്ജാതകഞ്ചരതമാ.

യറയില് വേറേയിരനെ ³²² * * * ഉകം

³²³ പുൽഗ്രഹം നോക്കി നില്പിൻറുണ്ടായിനാൽ



-
- 318. മുന്നക്ഷരത്തോളം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. ഈ 'ഭാഗം' അച്ചിയാതണ്ണിയച്ചിക്ക്' എന്നായിരിക്കണം.
 - 319. രണ്ടക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതിന്റെ അടിവശം അല്പം കാണാം. അതു. 'ച്ച' ആയിരിക്കാമെന്നു സംശയിക്കാവുന്നതാണ്.
 - 320. മുന്നക്ഷരത്തോളം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.
 - 321. രണ്ടക്ഷരം പൊടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതിലെ എകാരചിഹ്നം കാണാം. 'പെണ്'പെ' എന്നായിരിക്കാം.
 - 322. മുന്നക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതിൽ ഇകാരമുണ്ട്. ഇതു് ഒരു കൂട്ടക്ഷരമായിരിക്കാനുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഒട്ടുവിലത്തേതിലെ ആകാരചിഹ്നം കാണാം.
 - 323. 'പുൽഗ്രഹം' ആയിരിക്കാമോ?

പദ്യം 21

നാൾപ 327* * ത്രേണ നടിച്ചുവിദ്യാം
 കൈകത്തുവാങ്കാമധനങ്ങൾകൂടി
 തത്രാസ്ഥിതാനേഷ തശൈച്ചമോഹം
 പേചിൻറ പേച്ചോതിട്ടുവാനപശ്യ 328 *

ഗദ്യം 23

329 * റിയുമിടയെ മതിലേറിട്ടി330 * -
 * * വീണ്ണിട്ടും പുണ്ണായ്ത്തങ്ങളി-
 മനസിജവിശിഖൈരൈരിവുണ്ടിട്ടും
 പുണ്ണായ്ത്തങ്ങൾ പുറത്തുമകത്തും
 331* * * ണിക്കുകൊടുപ്പാനുടവയില്-

-
- 327. രണ്ടക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. ഒന്നാമത്തേതു് 'ക്ക' യും രണ്ടാമത്തേതു് 'ചാ' യും ആയിരിക്കാൻ ഇടയുണ്ടു്.
 - 328. ഓല പൊടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. 'അപശ്യത' എന്ന ക്രിയയിലെ 'ത' എന്ന വ്യഞ്ജനം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.
 - 329. ഈ ഗദ്യഖണ്ഡികയുടെ ആദ്യത്തെ അക്ഷരം 'ഇ' ചിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. 'ഇ' ആയിരിക്കാം.
 - 330. രണ്ടോ മൂന്നോ അക്ഷരം, ഓല ജീണ്ണിച്ചു് തിരോഭവിച്ചിരിക്കുന്നു.
 - 331. രണ്ടുമനക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയി. ആദ്യത്തേതിലെ ഏകാര ചിഹ്നം കാണുന്നുണ്ടു്.

വെണ്ണയുമിട്ടൊരു ചാറുപൊതിഞ്ഞുത-
 ശിഞ്ഞുടനേ വീണ്ണെങ്ങുണ്ടോറും
 നെയ്യും പുരളക്കിളുരുന്ദ്ര-
 സാക്രതി 332* * * കിമവി കിഴക്കു, ചു
 വക്കുമുനേ മുറുമുപേത്യ-
 റിശ്ശോകാദികൾ മുളി മുരൻറവ-
 ഉറിവാനാക്കുണ്ടിറ പാഞ്ഞൊട്ടെ-
 രിച്ചുവർമീത്തേ തലനീട്ടിത്തല 333 *
 * * * * വിമലവിരിതുവലാദി ന-
 രൈച്ച കണക്കേ നരയാതേയും (21 a)
 തത്സ്മരതാനരമണിതരവം കേ-
 ട്തു കേട്ടേനെൻറുക്താ ചപലം
 പരിയമടിക്കും പരിചാരികയാ.
 പരിചയവചനപരാങ്മുഖവൃത്താ
 പരിഭവപരപ്പവരാക്കും കരയാ
 കരധൃതച്ചുലാ³³⁴ റാല്ലുണ്ടവിടെ-

332. രണ്ടോ മൂന്നോ അക്ഷരം ഭൂവിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു.
333. ഇതു മുതൽ നാലഞ്ചക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതിലെ ഏകാരചിഹ്നം കാണാം.
334. ചുലാൽ + തല്ല = ചുലാരല്ല.

ക്ഷൺകഴുകുംപോഴനവസരേപിച
 ചെൻറു പുറപ്പെട്ടവളെ വെറുപ്പി-
 ചുനപേക്ഷിതമായ് ക്ഷിയാക്കണ്ട-
 ക്തക 335 * പറഞ്ഞളിവിസ്വരഹാസാ
 തഴുകവതെൻറു വലിഞ്ഞു പിടിക്ക-
 ത്തമ്പാണിഭ്യമുന്തിയിടപ്പ-
 ള്തരുഴരോടവൾ പുകത്തള-
 മുപഗമ്യ ച അവളെ വിളിച്ചു 336 * *
 തന്നെത്തളയിട്ടും പരിശിനിവ യോഗ്യ
 വെയിലുണ്ടാമള നാട്ടിയിരുന്ന ക-
 യർപ്പിച്ചധികം കയലേർകണ്ണി പു-
 റപ്പെട്ടവളോടാഡ്യവീടോത്തമ
 വിടസമക്ഷമരൊൻറവൾ
 പറയുന്നേരം കർണ്ണേ മന്ത്രി-
 ചത്രമിതുമതുകേ വായുന്നാറി, വി-
 യതൊഴുകിൻറക്ഷമുരംഭി നി-
 § രംഭിയണഞ്ഞവളുകല്യനോറും

335. അടുത്ത അക്ഷരം ജീർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു. അത് 'ള' (ൾ) എന്നാ യിരിക്കണം.
336. രണ്ടക്ഷരം ജീർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു. അവ വ യും ഉ യും ആണെന്നു തീർത്ഥാനിക്കാം. 'ള' യുടെ മുകളിലത്തെ വെട്ടു നഷ്ടമായിരിക്കണം, അവൾ എന്നു വായിക്കാം,
- § 'നിരംഭി' എന്നത് അടിയിൽ രണ്ടാമത് എഴുതിച്ചേർത്തിരിക്കുകയാണ്.

കണ്ടോർകാണക്കൈ കൺ വാ പുത-
 കാദിഭിരഭിനയമതിശയവിക്രം-
 ഷ്യാകൃതി കൃത്യാ സുരതമിരന്നവൾ
 നോക്കന്നേരം മഞ്ഞൾപുരണ്ടത-
 ണീകൃതവേഷാ. (21 b)

വെറിലതിന്മാൻ തരവേണ്ടാതോ
 താരനെച്ചൊന്നതു ചെയ്യാക്കാലോ
 പുഴുവിൻനെയ്യതിലേറന്നല്ല-
 പ്പശുവിൻനെയ്യേ തേടാനേപ്പാൻ
 പാറെക്കാട്ടു കിടക്കു പറഞ്ഞേ-
 ന്നിന്നെന്നെക്കൊന്റേറങ്ങിൻറവിനയ-
 മാൻ പല്ലൊണ്ടു കടിച്ചിതുപോലിതു
 കാണാപുണ്ണുകീഴ്വായ്ത്തോല്മേ-
ല്ലാളമ്പള്ളിച്ചെൻറനിന്നാ-
 ഉൻറത്താഴി കടിച്ചിതു സത്യം
 മോതിരമാഴി കഴിച്ചുംകൊണ്ടാൾ
 വിന്നെന്താഴിച്ചാളവിനയമന്റേറ
 പൊന്നിന്നും പെരുകത്തര³³⁷ * യിടി-
 ല്നിന്നെന്നെ വിളിച്ചു കിടത്തിക്കൊള്ളാ-
 മെൻറുച്ചൊന്നാൾഎന്മാണീകൃ-

337. അടുത്ത അക്ഷരം ജീർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിലെ ആകാരചിഹ്നം കാണാം. അതു 'മാ' ആയിരിക്കണം.

മോണിക്കച്ചിവളെക്കൊരു പൊന്നവൾ
 പുരുഷങ്കുയിലൊളിച്ചു കൊടുത്തേൻ;
 എന്തെന്നെക്കൊന്നോ ചൊല്ലാ ഞാൻ
 തന്നതവൾക്കങ്ങെൻറുചൊന്നേൻ.
 പോരാ പൊന്നെൻറുചും പണമും
 പെററുതു 338 * * * യിതച്ചെന്നൊടുറേറൻ.
 അറുന്തരൈരപതിലൊൻറും കുറയാ
 കെട്ടിന പീലിയെന്നക്കിള്ളിരി
 എത്തിന്തററിൽ കൂട്ടിനതെൻറി-
 ട്ടുണ്ടോ ചോദ്യം നിന്നെ വശിപ്പാ- (22a)
 നായൊരു വശ്യമൊരുത്തൻ കൂട്ടി.
 തന്നോന്നേറതാൻ എൻറാല്ലോര, കി.
 പ്പൊന്നെൻറിച്ചുണ്ണം ജാള്യമു-
 രട്ടി നിതാനം

പദ്യം 22

339 * * * ട്ടിൽത്തത്ര

സ്വർഗ്ഗത്തിൽക്കട്ടിറുമ്പിവാസഹൃയാ

338. മൂന്നക്ഷരം വളരെ ദ്രവിച്ചിരിക്കുന്നു. അല്പമായി കാണുന്ന രേഖ കൊണ്ടു 'പുവേ' എന്ന വാക്കാണ് അതു് എന്നു ഹരിക്കാം.
339. ഓല മുറിഞ്ഞു മൂന്നക്ഷരത്തോളം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ഒട്ടുവിലത്തെ അക്ഷരത്തിന്റെ ആകാരചിഹ്നം കാണാം.

എല്ലാപ്പാട്ടുമിരിക്കും

ജളർ പലർ പറയിൻറവാറസു കേട്ടാൻ

ഗദ്യം 24

ജാത്യമുണ്ടാകിലും പെരുകകത്താമ³⁴⁰**
 (ഒ)കാളമന്നം കുറഞ്ഞിട്ടു പെ³⁴¹* ഞ്ഞങ്ങനെ
 കൈ³⁴²** ചുല്ലസന്നഖമുണാളംങളാൽ
 ചൊറുകിയെംങം ചിരങ്ങാർദ്രപംകാംകിതാ
 നണ³⁴³** പ്പാനടകൈതമുൾകൂടമു-
 നൽകവീന്ദ്രോക്തമെല്ലാമിട്ടും കബളിതാം
 ബിന്ദുതഃ കവീകളൈക്കൊണ്ടു ചൊല്ലിച്ച, ഗാ—
മാവരൈക്കവലയായ് ചൊരിൾ³⁴⁴ നിന്നൈച്ച-
 വിരതോൽ-

340. ചില പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെ അംശം കാണുന്നതിൽ നിന്നു് അതു് 'ള' ആണെന്നു സംശയിക്കാം. 'താമളം കൊള്ളമന്നം' എന്നായിരിക്കാം ഈ ഭാഗം. താമളം = താവളം
341. ഒരു ലിപി നഷ്ടമായതുപോലെ തോന്നുന്നു.
342. ഒന്നരണ്ടക്ഷരം എഴുതുവാനുള്ള സ്ഥലം ലേഖകൻ വെറുതേയിട്ടിരിക്കുന്നു.
343. അടുത്ത അക്ഷരങ്ങൾ പൊടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. എകാരചിഹ്നം മാത്രം കാണുന്നുണ്ടു്.
344. 'ത' എന്നു് ആദ്യമെഴുതിയിട്ടു് 'രി' എന്നാക്കിയതുപോലെ കാണപ്പെടുന്നു.

ഗ്രാഹിണഞ്ചെവി പൊടിക്കും ഗിരഃസത്യമേ
കുത്തു താമോതരന്തേവനേ ചിത്രമാ-
വല്ലമിൻറല്ല ശങ്കരനസൗ നിശ്ചയം
 തത്ര വേദപ്രമാണന്വതഃ കിന്ദ നീൻ
 വാക്യമേ പോരുമോ മിച്ചമൊണ്ടച്ചിയാ-
 തുണ്ണിയിലെനക്കവളുടേ കർത്തൃഭാവശ്ച
 തത്രാസ്തി ചേൽ ശേഷമോ ശേഷിയോ
 നീയറിഞ്ഞീല താന്തരൊരുത്തനിലുപാ- (22 b)
 ദാനമേ മുലമുതരൊരുത്തനെയുവ-
 ക്കിൻറതിന്നന്യമുചൈത്രവക്സിൻറതെ-
 ന്റാലഹോ വക്ഷധർമ്മൗന 345 * * മച്ചമേ,
രായിരവിളള തൻ നന്ദനാ നംബയാർ
 തുയ കൂറകൾ തരം കവളിക്കൈത്തുണികൃതേ
 നായികാ ചലദൃശാമവൾ കൃതഃ സംശയഃ
കൂറു വെള്ളളാംബലൂർ മഹിതമംബൊടീദം
 കൂറു റുത്തൻറി നാമവളിക്കൈക്കാൾവുതോ
 കൂറിനേനൊൻറിയമ്മത്പ്രതിജ്ഞാ സ്വയം
 താഴിനീലീസുതാ മികവു തംപാക്കളെ
 പോമവൾക്കിന്ദ 346* * * * മുഞ്ചാലവു

345. രണ്ടക്ഷരത്തോളം പൊടിക്കുവോയതുപോലെ തോന്നുന്നു.

346. മൂന്നാലക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

വൃത്തിയും നൻഠലങ്കാരമുണ്ടതിതരാ-
 മിട്ടുമാമവിടയാ ഭൂരി ച ശ്രൂയതേ.
 കുത്ര പാഞ്ഞുണി 347 * കിട്ടുമേടന്ന ത-
 സ്സംഷ്ഠതോൻറ 348 * * * * *
 സുപ്തനാകേൾപുതൊണ്ടായിനാലുണ്ണലാം
തുപ്പനാരിയനടേ വീട്ടിലും പോക സ-
 ന്നീവരിഞ്ഞുണ്ടുസഭ്യപ്പടപ്പാ³⁴⁹ * മൻറിഞ്ഞനേ

പദ്യം 23

സഭ്യോക്തിജാലൂയുതസംസ്കൃതശബ്ദസഭ്യ-
 പ്ലാട്ടിനു പാടിവ ച വീട്ടിലു വിരഞ്ഞു വന്ന
 ചാത്രാസ്സപയം ചപലമായ് ചിലർ പേച്ചുമാറു
 കേട്ടാ³⁵⁰ * * * മിദമെൻറു കുതുഹലേന (23 a)

-
- 347. ഇവിടെ ഒരക്ഷരത്തിൽ കൂടുതൽ നഷ്ടമായിരിക്കാൻ ഇടയില്ല.
 - 348. ഏതാനും അക്ഷരങ്ങൾ പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു.
 - 349. ഒരക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. 'സഭ്യപ്പടപ്പാട്ടുമെൻറിഞ്ഞനേ' എന്നായിരിക്കാമോ?
 - 350. അടുത്ത മൂന്നക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതിന്റെ ആദ്യംകാണാം. അതു 'ന' ആണു്, സംശയമില്ല. 'കേട്ടാനസൗ കിമിദമെൻറു' എന്നു് ഈ ഭാഗം പുനസ്സംവിധാനം ചെയ്യാം.

ഗദ്യം 25

തെറ്റൊൻറഴകിയ മുക്തമാകിൻറ തി-
 രണ്ട ശശാങ്കനിരണ്ടരുകത്തു-
 ന്നട്ടിയിരിക്കുമ്മക്കളിരണ്ടിവ
 ചൊക്കടയഭിനവവെളോലൈപ്പരി-
 ലാസികടം പിടുള്ളിലൊരമ്പാ-
 മെണ്ണ ചുരത്തിൻറള്ളിവ നൻറുമി-
 രിണ്ടു ചെറിഞ്ഞു കുറുമ്മയിരഞ്ചിത-
 നിജളുജുമുലാ;
 അതിരജനീഷ്യ രസജ്ഞഭടാനാം
 പ്രഹരണകർമ്മണി മുഷ്ടികരാംബുജ-
 മണ്പുമിരിട്ടിങ്കൻറിതി തോ 351 * *
 കമറാ;
 കമറക്കാർവണ്ടയരക്കണ്ട-
 ക്കനമുലയാം പുനൊത്തില്ക്കൊത്തിന
 തത്തെച്ചുണ്ടിച്ചുവടിവ പൊലിയും
 കാമുകനഖപദകമനീയാംഗാ;
 മദമാകിൻറൊരാറില് വിളങ്ങിന

351. അടുത്ത അക്ഷരത്തിൻറ അല്പഭാഗമേ കാണാവു, അതു 'ൻറി' ആയിരിക്കാമെന്നു തോന്നുന്നു. തുടർന്നുള്ള ഒരക്ഷരം പാദേ നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

മറുചുഴിയും ചെറുതിരയുപോലെ
വട്ടക്കടിയും കരജ്യുതം നീ-
ളക്കീററുഞ്ച(ട്ട)ററംഗേ ദധതീ.

പദ്യം 24

കാവിപ്പല്ലം കടിയണിയുമ-
ചെത്തുവത്തൊണ്ടി വായും
കാട്ടിക്കാട്ടിക്കളമുദ്രപദ-
നമ്മിലൊന്നൊന്നും ചൊല്ലി
ആർക്കും കണ്ടാലകമലയുമാ-
റച്ചിയാരുണ്ണിയച്ചി
ചെല്ലംകോയിൽ ചെറ്റുപണി 352* താൻ(?)
നോക്കിനാൻ ചേടിമാരെ

ഗദ്യം 26

ബോധമടങ്ങിന പതിനൊൻറാനാൾ
മോഹമഹാജനമെങ്ങുമിരി 353* — (23 b)
നളവാകിൻറ കുറണ്ടിപ്പരിശിവ

352. അടുത്ത അക്ഷരം ഏകദേശം 'ര' പോലെയിരിക്കുന്നു, അതിന്റെ കുറച്ചുഭാഗം പൂഴ് തിന്നിരിക്കുകയാണു്.

353. അടുത്ത അക്ഷരം ഭൂവിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിൽ 'പ' ഉണ്ടെന്നു കാണാം. ആകാരചിഹ്നവും കാണാനുണ്ടു്. അതു് 'പ്ലാ' ആയിരിക്കണം.

കണ്ട പിശാരക്കയ്യന്മാർ തരു-
 മുപദേശംകൊണ്ടെങ്ങുമിടുന്നിന-
 നാമനിരത്തരവപ്പുഷാ വല്ലാ-
 രിമപദരക്ഷാം കത്തും വായത-
 കത്തു നി 354 * * * വില്ലോല്മീശ പു-
 രിഞ്ഞു വളഞ്ഞവുമുളവായ് പളകാം
 പെരിയ വിശാവിനില്നാട്ടും കൊടിപോ-
 ലേററം നെടുതായ് വാലാൽ വിലസിത-
 പ്പുഷുണ്ജാസ്തീർ ബഷ്ടകൾ ജിഷ്ടക-
 ഉവിദൈദ്രിഷ്ടതി കൊട്ടിഗ്ലോഷ്ടി പ-
 റൈത്തപ്പരി 355 വാസന്തിനു വരളു-
 ശികളായ് ബ്രഹ്മന്വേല്നൃലിട്ടവ-
 രാരുഞ്ചമ്മേ നമ്മെയിരിക്കൊ-
 ട്താരങ്ങായിലുമഴകിയഉശ്ശിയാർ
 തന്മകളിയവ 356 * ഉൻറാലസ്സുവ-
 സിപ്പാമവളൈക്കാഞ്ചാനെൻറുവ-
 ഗമ്യ ച തസ്തിനീർ ചൊന്നീർപോ-
 ലെന്നുടെ മീശ പുരിഞ്ഞിലെൻറാ
 ശർഗ്ഗിരവാണി വലത്തുടേ താ.

-
- 354. അടുത്ത കുന്നക്ഷരം എഴുതിയിരുന്ന പത്രഭാഗം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. 'നിറുത്തിന വില്ലോൽ' എന്നായിരിക്കാം ഈ ഭാഗം.
 - 355. 'വ' യുടെ അവസാനം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. 'ഹ' യുമാവാം.
 - 356. 'വ'യുടേയും 'ഉ'യുടേയും മദ്ധ്യത്തിൽ എകാരചിഹ്നം ഉണ്ടായിരുന്നിരിക്കണം. അതെഴുതിയിരുന്ന ഇടം ഭൂവിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു.

357 * * യൊരുത്തരതെനൈച്ചൊല്ലാ-

രൈച്ചവീകേൾക്കൈച്ചൊല്ലുകീലെൻറതൊ

ഴിച്ചുംകൊൾവൻ;

നന്മിടെ മീശ പുരിഞ്ഞിലെൻറതു

ഞാൻ ചൊന്നേൻ ചൊന്നേൻ.

നായരുടെ മീശ പുരി-

ഞ്ഞിരേന്റൻറായിപ്പോലെ 358ൻവാളിൻ359

വലസറിയിക്കാമെൻറുടനങ്കം

ചൊല്ലിത്തമ്പിൽ കൊട്ടുതായ്ചത്താ (24 a)

ചത്താ നാളേ കട്ടാ നീ കുറനാൾ

പിണമേ പരുവടിയും കോളാറും

കൂട്ടഞ്ചെലവൊട്ടു വരുവു തുടർച്ചയു-

മെൻറിവ മുതലായ്വിരിയിൻറലകി-

ങ്കിരമം പിഴയാതേ വാൾ പൊയ്ക്കാം-

പിയണൈച്ചു പിടിച്ചുത്തലമയിർ

357. ഇവിടെ രണ്ടക്ഷരം തിരെ ജിണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതിലെ എകാരചിഹ്നം സ്വപുഷ്യമായി കാണാം, 'താക്കട്ടി' എന്നായിരിക്കണം ഈ ഭാഗം.

§ 'ൻറ' കഴിഞ്ഞു 'തു' എഴുതി വെട്ടിയിരിക്കുന്നു. അടുത്തെങ്ങും 'തു' എന്ന അക്ഷരം കാണുന്നുമില്ല. ലേഖകന്റെ ശ്രദ്ധക്കുറവു സ്വപുഷ്യം.

358..359 രണ്ടിടത്തും 'ന'യും 'വ'യും കൂടെ ചേർന്നു കൂട്ടക്ഷരമായിട്ടാണു ഗ്രന്ഥത്തിൽ കാണുന്നതു്.

കെട്ടിന കേമച്ചരട്ടു വലത്തേ-
 പ്പുരകമിടത്തേ കരുമണി പുണേ-
 ല് വീടമുലയില് കണ്ണിരു കൂറാക്കി
 യിടത്തേത്തുടയുനൊടിയപ്പൊതു വ-
 ലിച്ചെമ്പെരു 360 * * * ന്നല് നമക്കാറംപോ.
 ല് വീണ്ണകിടക്കും നിന്ദുതുകത്ത
 കേമം വെട്ടിത്തൊങ്ങലിലുട്ടു 361-
 തുടൈച്ചേൻ വാളൈക്കൊട്ടിച്ചൊട്ടും
 മയിർമുറിയായതേ കൊണ്ടുകളിച്ചെൻ
 വീട്ടും പുവൻ കുറനാൾ പിണമേ
 ചത്താ ചത്താ ചെത്തല് ചെറുമാ
 മാറുകൊട്ടിക്കൈരുന്മുന-
 363 * തുടിപ്പാമ്പൊത്തഞ്ചുവണ്ണം
 വള്ളിയറുക്കപ്പനിലയിൽ പോ-
 സ്തീരിക്കിൻറൻ കുറനാൾ പിണമേ

-
- 360. മൂന്നക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതു് 'പ' ആണെന്നു ഹിക്ഷരതകവണ്ണം അല്പം രേഖ കാണുന്നുണ്ടു്.
 - 361. ഈ അക്ഷരം 'ട്ട' ആണോ എന്നു സംശയിക്കാം.
 - 362. അടുത്ത അക്ഷരത്തിന്റെ ആദിഭാഗം മാത്രമേ കാണാവൂ. അതു് 'വ' ആണെന്നു തോന്നുന്നു.
 - 363. അടുത്ത അക്ഷരം തീരെ പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. അതിൽ 'ല' കാരം ഉണ്ടെന്നു സംശയം ജനിപ്പിക്കുന്ന ഒരു രേഖാശേഷം കാണാം.

ചത്താചത്താ ചെത്തെല് ചെറുമാ
 എന്നെയതാമോ എന്നെ³⁶⁴ * * മോ
 നിൻനാൾ കെട്ടാ നാക്കുന്നരിക്കം (24 b)
 കാക്കൈയ്ക്കും കഴുകിനും നല്ലിണമാം പിണമേ.
 എന്നെതിരേ നീ വന്ദവോയാകി-
 ല്ലലകക്കൈ പലർകാണയൊടിപ്പൻ.
 പതിന³⁶⁵ * * റമിളക്കിന വാൾക്കൈ
 യിരപത്താറമിളകുറിട്ടവൻ;
 ഉഴറൊല്ലാ നീ ചാവാനെൻറി-
 ട്തുളക്ഷ്മിപ്പൊയ്യേനിടയി-
 റിക്കപ്പൊയ്യിട്ടിന ³⁶⁶* * *
 പേശിന വലസെന്തെല്ലാമെൻറുട-
 നംകഞ്ചൊല്ലിക്കൊടുതായ്ത്തമ്മിൽ
 ചത്താചത്താ ചെത്തെല് ചെറുമാ
 എന്നെയതാമോ പള്ളിവളെ ³⁶⁷ * *

364. തുടൻള്ള രണ്ടക്ഷരം തിരം ജിണ്ണിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. രണ്ടാമത്തേതു് 'ത' ആണെന്നു് അഭ്യൂഹിക്കുവാൻ അല്പം രേഖ സഹായിക്കുന്നുണ്ടു്. അതിന്റെ ആകാരചിഹ്നം താളപത്രത്തിന്റെ അടുത്ത വശത്തു് വ്യക്തമായിക്കാണാം. ഈ ഭാഗം 'എന്നെയതാമോ' എന്നായിരിക്കാം.
365. രണ്ടക്ഷരത്തോളം പൊടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.
366. രണ്ടോ മൂന്നോ അക്ഷരം പൊടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.
367. രണ്ടക്ഷരത്തോളം പൊടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

വട്ടത്തവിടൈക്കണ്ടുകിടക്കി-
 368* ഇളപ്പാഞ്ഞു കിറുപ്പിന വാളാ-
 ലുന്തടിയൊട്ടത്തലയള³⁶⁹വുന്നി
 നുള്ളിൽ പേടി പെരുക്കീ നിൻ
 വെള്ളല്ലെഴു³⁷⁰മതിലെൻവാൾ വിരവി
 വെള്ളച്ചോരി ചൊരിഞ്ഞതുപോൽ നിൻ,
 നിള്ളതൊഴിക്കക്കണ്ണീർ പൊഴിയ-
 ത്തുള്ളിപ്പിടമാൻ പുലിവായിൽ പോയ്-
 ത്തുള്ളിക്കരയക്കരളിറ വെട്ടി-
 ത്തുള്ളം കഴകിൻ തൊള്ള നിരൈപ്പൻ,
 കുറനാൾ പിണമേ ഉളകുമാറും
 പിറകുമാറും കുറകുമാറും (25 a)
 ഉളകും പിറകും പൊയ്യിട്ടഴകൊഴ
 നിന്നൈക്കൊല്ലിന്റേറനൈൻറിതം ബഹുധാ.

പദ്യം 25

വാളംകവാശിമുഖരാതംഹുരുണ്ണിയച്ചി
 കേൾപ്പാനുടൻ കിമപി ചിത്തവിലോനോയ
 പൈശാചികം പരിശു പേശുവതോ ഭടേന്ദ്രാൻ
 കേട്ടാനുടൻ കിമതി സംസ്മിതവിസ്മിതാസ്യഃ

368. അടുത്ത അക്ഷരം പൊടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അതിലെ 'ഓ' കാര ചിഹ്നം കാണാം.

369. ഈ അക്ഷരം 'പ' ആണോ എന്നു സംശയിക്കാം.

370. ഈ അക്ഷരം പഴുതി ഭൂവിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഗദ്യം27

ചന്ദനധാരയൊഴുകിതോ ദൃശി
 ചന്ദ്രമരീചികളാകിന്റോ ചില
 കർപ്പരത്തിരി കൂടി വിളങ്ങി-
 ന്റന്തിവിളക്കു കൊളുത്തിവിനിർമ്മിത-
 ചന്ദ്ര 371 * വാമൈകൊണ്ടമൃതമയേന കി-
 മമിതരസജ്ഞാം കണ്ണെഴുതീതോ?
 മുക്കണ്ണുടയ പിരാനെരികണ്ണില-
 ത്തീക്കനൽകൊണ്ടു നിജാംഗേ മൂന്നം
 മിക്കതൊരഴലൊഴിവാന്നാക്കാമൻ
 തിക്ഷിനിലെങ്ങും കളവയലെല്ലാ-
 മൊക്കെക്കൂട്ടിയവററിനിർകൊ-
 ണ്ടക്കണമിനിയുതൊരാറുചമച്ചതില്-
 മുക്കീതോ മമ ലോചനയുഥം;
 ധന്വന്തരിമർ കൂടിനിരൂപി-
 ചൂന്നതഭീഷജ്ജേ നാസത്യന്മാർ
 മന്നലകിന്നപകാരം കർത്തു-
 ന്തമ്പീരൂപരസായനസാരം
 കിന്ന കൃതം മേ പരുകീതോ കൺ
 പരമാനന്ദേ പരമാററീതോ
 പരിതോപി ച നന്ദ നയനമിരണ്ടമി
 തിസ്ഫുടമവളെക്കണ്ടുനിനച്ചവ-
 നേഷ പുകണ്ണാൻ.

371. അടുത്ത അക്ഷരം ജിണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു. 'ന' യുടെ കനിപ്പുപോലെ ആദ്യം കാണാം.

ഗദ്യം 28

കുളിഞ്ഞഴിൻറ കാന്തിനിർവളത്തിൽ
 നട്ടു വിച്ചയാ- (25 b)
 ക്കുളിച്ചു കാമവല്ലഭാ വളത്ത രാഗവല്ലിമേൽ
 മുളെച്ചു മുന്നമൊളള ചെന്തളിക്ക്കനേർ
 പദാംബുജം

വിരൽപ്രവാളമാലികാവിരാജി രമ്യതാർണ്ണവേ.
 നകംബളായ മുത്തു പെററുകിടക്കമിപ്പിപോ.
 ലടിപ്പുറത്തവ സ്ഫുടണിചിലംപനംഗനേ-
 റുമുല്ലസല്ലിടിക്കുമാറു ബിഭ്രമംപിടിക്കമ-
 നനോടടുക്കുമാറു കേവലം മുഴുക്കമലകിരാം-
 ഗിരേഴുത്തുമാറു മിക്കു വീഴുമെക്കഴുത്തമെ-
 നുമാറിലുരുണ്ഡതഗ്ഗമമാന്തിരണ്ടുരുണ്ടൊഴു-
 കുമുളളൊഴുക്കി 372 * * ടു ജാനബുൽബുദേന മു
 ന്നതിത്തു ചെല്ലുമപ്പുരാലവരോരുജംഘികായുഗം
 നിതംബബിംബചക്രമ-
 ഞിരുന്നമാരശൗരീതൻ
 നിരന്നാ കൈയ്ത്തലോപമം
 വലിത്രയീവരാകിതം;
 നീകാമകോമളോദര-
 നദരസ്ഫുരൽകഴുത്തന-
 ബിവാത്തിലനിൻറു കീഴ്പത
 ത്തദർച്ചനാംബുജപ്രഭാൽ

372. ഒന്നോ രണ്ടോ അക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

മനോജ്ഞശോഭി നാഭിയെ

തൃയൻ വന്ന വണ്ടിനി-

ണ്ടരോമരാജിരച്ചിതാ (26 a)

ചെറുപ്പമൊള്ള മധ്യമാ മഗന്ധ്യ നെപ്പെറിൻകുണ്ട-
മമ്പിനാലണെഞ്ഞുതെൻറു തോൻറുമൊട്ടണി-
ഞ്ഞകിൽകഴംപുകകുമാഭി പങ്കിലസ്സനഭയം;

പൊലിഞ്ഞ കണ്ഡംഖപോലെ നാഗമെൻറുശങ്കിതാ
വിഭാതി ബാഹുവല്ലരീ;

മലിഞ്ഞയൗവനാവ്യശാരദാമേ വിളങ്ങുവോര
ചന്ദ്രാബ്ധലതുംഖം;

മുരാരിമാർവില്മേവുപുവില്മങ്കകേളിപങ്കജാ-
വസകതഹാരകൗസ്തുഭോപമാനനേ മുദ്രസ്മിതാംശു
തൊ 373 * വാ പുലസുമെങ്ങൾ മാനസേ മധുദവാർദ്ര-
മാറ്റമേറ്റിമാറ്റിവിട്ടടൈക്കലം വിവേശ ചണ്ഡികാകരേ;

ശുകീതിലോത്തമേനയസ്തു മേററ 374 * * താ
നതാംഗിനിനെയൊപ്പ തത്ര നാസികാവിലാസതോ

373. അട്ടുത അക്ഷരം ജിണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിന്റെ ഉപരിഭാഗം 'ണി' ആണെന്നു കാണാം. അത് 'ണ്സി' (ണ്ടി) എന്നായിരിക്കണം.

374. രണ്ടക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു.

വിലാസയോനിനൃത്തമാടുവാനിഞ്ഞനേരമ-
 ഗ്രതോ ഗൃഹീതദപ്പണം കപോലമെൻറുചൊല്ലലാം;
 മദാംബുവെള്ളവാരീയൗ നിഖലകണ്ണുവാരുണ-
 ക്കയത്തിനാലു വിഭ്രഷിതം വിനരൂചിപ്പി-
 വീചിവലുഗിതം 375 * * *

ഗദ്യം 29

തടമുറുക്കളിർകദളികൾ കനകനികകനമുടയ
 കനികളൊടു തടുതവളർവളമുടയമൊരിടം;
 അഴകിയ പകഴനിറമിഴുകിയിടചെയ്ത വടിവൊടു
 തുടവിയ കഠിനഫലകലകലഭരദരനതശിഖര- 27
 കരകമുകുനീര പരികലിതഫണിലതകളിലു
 വിരഹിണികൾ
 വിമലരൂചികവിൾമണിമുകരതലമിയലി എ^{376*}
 പെരുകി നലച്ചുരിൾ വിരവിന സമുചിതമിലയില-
 കിന പുലമൊരിടം; അധികകളലളിതമൊളികൾ
 നിവഹപരികബളനതരളിതഹരിതഹരിരുചിര-

375. രണ്ടുമനക്കുരം എഴുതാനുള്ള സ്ഥലം ലേഖകൻ വിട്ടിരിക്കുന്നു.
 'വലുഗിതം' എന്നതിനുശേഷം വിരാമചിഹ്നം കാണുന്നില്ല.

376. രണ്ടുക്കുരം ജിണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതു് 'രി' എന്നുഹരിക്കാം.
 രണ്ടമത്തേതിന്റെ ഉകാരചിഹ്നം കാണുന്നുണ്ട്. 'എരിവു' -

തരണദിനകരകതിരിതി 377 * * *തിന കതിർ

പെരുകിന

തിനവനമുതിനതുകിനതരഫലവിതതിവിനമിത-
വഴുതിനയതിനൊടുതിനമതിലിതവിയ പുവലുമലഘൃ-
ര378* * * *വൃ തിലകിതനടുതളനിലകൊൾനിലമു-
മകിലണികചകലശഭരിതജലഭൃതമധുപമുവരിത-

മലർ-

പരിമളിതമലയജമരനിര വിരവി വിലസിത-

മൊരിടം;

അവിരതമവരവരൂതിനട ചുവ കവതമളനവവര-

മെന-

വിരചിതരതിവിരയ വിളയുമവിരളനവിരനെല്ല-

വിരള-

മിളകൊളമൊരിടം; ഇളയകളമൊഴികൾകളി. (27a)

വിഹരണമിളിതമുകിൾമുലയുഗളകളഭരബള

സലില-

377. അടുത്ത രണ്ടുമനക്കരം ചെല ദ്രവിച്ചു നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

378. നാലക്കരയേതാളം ജീർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു, ആദ്യത്തെ രണ്ട് 'സന' എന്നാണെന്നുവിക്കാം. ബാക്കി രണ്ടും തീരെ നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

സരസിമതൃമത മതിപരമല³⁷⁹ * * * * *

മലരക-

വിതളളികനത്തിലൊഴുകിന തെളിയെന്നസുര³⁸⁰

(ഹി ? ഭി)ത-

പൊടിയെന്നമയുടിനതടവി മുക്ളിതകുമുദകമിടി-
യുടനൊരുതളർവാളിവമുദുതരഗതിമധുകരതി³⁸¹

തിഹി-

രുദിതമധുരതതിവിരിവതൊരു കുടവ എന്നമയുഗശര-
സഹചരവരവുമൊരിടം.

ഗദ്യം 30

പിറൈപ്പുവുച്ചുടും പിരാൻ നെറ്റിയില്ത്താൻ



379. എട്ടക്ഷരത്തോളം പൊടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഒട്ടവിലത്തെ രണ്ടക്ഷരം 'രഹ' എന്നാണെന്നു കഷ്ടിച്ചു മനസ്സിലാക്കാം. ഇവയുടെ മുമ്പിലത്തെ അക്ഷരത്തിന്റെ അധോഭാഗം കാണാം. അതു 'സി' ആണെന്നും അഭ്യൂഹിക്കാം. ഇത്രയും വെച്ചുകൊണ്ട് നോക്കുമ്പോൾ 'സരസിതര' എന്ന വാക്ക് ഇവിടെ ഉണ്ടെന്നു അനുമാനിക്കാം. ഈ വിച്ഛേദത്തിന്റെ ആദ്യത്തെ രണ്ടുമുന്നക്ഷരം തികച്ചും നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

380. 'ഭി' ആയിരിക്കുമോ? ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഭ-യും ഹ-യും എഴുതുന്നതിൽ വളരെ സാമ്യമുണ്ട്.

381. 'തിഹി' എന്നു ഗ്രന്ഥത്തിൽ കാണുന്നതു 'തതിഭി' എന്നതിന്റെ തെറ്റായ പാഠഭേദമായിരിക്കാം.

പിറക്കിൻ്റെ കണ്ണിലിറക്കിൻ്റെ തീവർത്ത സംസൃച * 382
 യന്തീവ നൻറും കുറുക്കിൻറ ദിക് ചക്രവാളാ;
 ചതദ്രക്തബീജാസുരാസ്യക് പയോധിം
 ക്സിപ്പാൻപരത്തിൻറ നാവാതുരംഗാനലജ്യാലയാ
 ഭീമരൂപാ; തര 383 * * * * തൃസ്യ ചോരി-
 ചുവപ്പായ സന്ധ്യാതണാർദ്ധേന്ദ്രദംഷ്ട്രാ;
 കരാളാസിവാളാല്പിളക്കപ്പെട്ടന്ദാതകേന്ദ്രാരി-
 ദാതസ് ഹൃദ്രാണവാരാതിരക്ഷോഗൃഹാ;
 ദാതണാ വാതണാ ഹാരിണീ മൂക്കണ 384 പൂൻതിര
 ക്ഷുത്തു കണ്ടക്കണമിരിക്കോപന്തണി-
 ത്തക്കണത്തോടിണംങ്ങിക്കളിച്ചംങ്ങനേ
 പണ്ടു കണ്ടോരൊടുംങ്ങിൻറനാൾ വിണ്ടല-
 സ്ഥായിനാം വേണ്ടലംപോട്ടുടൻ വെണ്ടലൈ-
 കോവവെണ്മത്തുപ്പുണ്ടാമളം
 പുണ്യരീകാരിചഞ്ചൽർപിഷോർമ്മണ്ഡലം- (27 b)
 § കൊണ്ടുതങ്കണ്ഡലം കുർവതീ;

382: ഒരക്ഷരം എഴുതാനുള്ള കാല പൊടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

383. നാലഞ്ചക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു.

384. 'ണ്ണ' എന്നെഴുതി 'ണ്' എന്നു വയിക്കേണ്ടതാണ്.

§ "കൊണ്ടുതങ്കണ്ഡലം" എന്ന ഭാഗം താഴെ എഴുതി ചേർത്തിരിക്കുകയാണ്. ഇതു ആദ്യം വിട്ടുപോകാനിടയായതു "മണ്ഡലം" 'കണ്ഡലം' എന്നീ പദങ്ങളിലെ അന്ത്യാക്ഷരങ്ങളുടെ ഐക്യം നിമിത്തമായിരിക്കണം. പകർത്തിയതിനുശേഷം ഒത്തുനോക്കിയിരിക്കണമെന്നു ഇങ്ങനെയുള്ള തിരുത്തലുകൾ തെളിയിക്കുന്നു.

വീണ്ണ ധാതുർവപുർവീണ കൈകൊണ്ടു വായിച്ചു
 സംഹാരവൃത്തിപ്രവീണാത്മികാ;
 ചെമ്പരത്തിപ്രഭാസമ്പദുത്ഭാസീതാ;
 കംപ³⁸⁵ * * * * * സ്രജം ബിഭ്രതീ;
 പുണ്പുപോല്മാർവിലംപിളികീററീനോ-
 ടണ്പുമച്ചഞ്ചടൈക്കറയാലുജ്ജലന്തീ;
 പരേ താവനാദ്ധ്യാസിനീ രൂപിണി യാ ച ദേവീ
 പരാ ഭൈരവീ മുക്തിദാ;
 മുന്തികത്തിത്രയീത്രാതുമുന്തിത്രയോഗ്ര-
 ത്രിശുലായുധാ;
 ചണ്ഡമുണ്ഡകൊട്ടംകാട്ടുഖണ്ഡിക്കമ-
 ചുണ്ഡംകോദപഹാ; ചാരുചാമുണ്ഡിയെ-
 ന്റുള്ള പേർമണ്ഡിതാ; ഭദ്രദാ ഭദ്രകാളീ
 ശരചന്ദ്രശുഭ്ര³⁸⁶ * * * * * രിശ്വന്ദ്ര-
 വംശാബ്ധീചന്ദ്രോദയാ;
 നാല്പുരശ്വന്ദ്രകീർത്തിശ്രീയാംഭുദ്രതാ-
 മാഹവേ വെല്ലനല്ലം കുടിത്തൈവമായ്

85. 'സംപത' എന്നതിലെ 'പ' മുതൽ 'കംപ' വരെയുള്ള അക്ഷരങ്ങളുടെ ഉപരിഭാഗം ജിണ്ണിപ്പുപോയിരിക്കുന്നു. തുടർന്നുള്ള ഏഴക്ഷരം തീരെ നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു

386. അമ്പക്ഷരത്തോളം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

പോരുമെന്നമ്മ മററമ്മമാരഞ്ചൊടൊ-
 ന്റിന്നമാകല്പരത്നം കഴൈഞ്ഞുപരൈല്ലാ
 തൊഴുഞ്ചേവടിപ്പങ്കജാ; സാ
 ചിരഞ്ചൈ³⁸⁷* മേവുപ പഴംകോയില്മാന്യം
 പഴന്തക്കരാഗം കുഴററും കിളിപ്പെരുത്ത്
 കൊത്തു പഴഞ്ചേരിളംകാമരപ്പുവു-
 ചുഴും³⁸⁸* *ഞ്ചേരി യത്രാത്തുതം ഭ്രാജതേ. (23 a)

പദം 28

നൻറുത്തുയത്തൊഴിൻറകനലുരുഗിഖയാ
 നാക്കിഴൈക്കിൻറ കോല-
 ചുലത്താലുംചുരുങ്ങാതസുരതനഗളൽ-
 ചോരിക്കൊണ്ടാപിബന്തി
 മാലിന്ദോരിററുവീഴിൻറവിരളസുധയാ
 മന്ദയുഖശ്രമാസൈഴ
 പ³⁸⁹* ഷുഭേഷിപ്പുത്രീ ചിരമവതു പഴ-
ഞ്ചേരി ചേന്നമ്മ നമ്മൈ.

-
387. അടുത്ത അക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. അത് 'ൻറ'
 ആയിരിക്കണം.
388. രണ്ടക്ഷരം പൊടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അവ 'പഴ' എന്നായിരിക്കണം
 'ചുഴും' എന്നതിനു ശേഷമുള്ള ഭാഗം അവസാനത്തെ ചിലയിൽ
 എഴുതിയിരിക്കുന്നു. നാലു വരികളായി അവഗം മുഴുവൻ
 കൊള്ളുമാറു മുഴുപ്പുള്ള അക്ഷരത്തിലാണ് ഈ ഭാഗം എഴുതി
 യിരിക്കുന്നത്.

ഹരി ഹരി

1970 25

തേവൻ ചിരീകമാ³⁹⁰ ചെയ്തന്ന

ചമ്പു മുററവുമാദരാൽ

രാമൻ³⁹¹ ചിരീകമാനേട്ടി-

ലെഴുതിക്കൂട്ടിന ³⁹²* നെ³⁹³ *

389. അടുത്ത അക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. അതിന്റെ ഏകാര ചിഹ്നം കാണാം. അതു 'ഞ്ചേ' എന്നായിരിക്കാമോ?

390. 'ഞ്ചോ' എന്നു ഏഴുതേണ്ടതാണെന്നു തോന്നുന്നു. മൂന്നാമത്തെ വരിയിൽ 'രാമൻ ചിരീകമാൻ' എന്ന പേരു നോക്കുക.

391. 'ഞ്ചി' എന്നെഴുതിയിട്ടു 'ചെട്ടിൻചി' എന്ന വ്യക്തമായി എഴുതിയിരിക്കുന്നു.

392. അടുത്തു ആകാര ചിഹ്നത്തിന്റെ ഉപരിഭാഗംപോലെ അല്പം രേഖ കാണാനുണ്ട്.

393. തുടർന്നു ചില പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. ഈ നാലാം പാദം 'ഏഴുതിക്കൂട്ടിനാനസു' എന്നായിരിക്കാം.



